

Paur kute Kôritukam me jamã pi'ôk kumrêx no'ôk ne ja.

Paur ne krîraxbê Kôritukam me jamã pi'ôk no'ôk ne. Nãm arým pyka kunĩ'ÿr mrãnhkôt me'ÿr bôx ne memã Jeju jarê nhym me kwÿ arým tu amim markumrêx ne 'ã abeno akprô. Nhym kam Paur arým mã me jadjwÿ'ÿr tê nhym tekrekam me amijo ajkê. Nãm me abenmã kum,

—Djã nãm mrãmri Jeju Paur jano nâr kon, ane ne kam ajte abenbê bikjêro kumex. Ne kam ajte kute Jeju tyk marmãn kam ajte bibãnh ar mrãn abenbê djwÿ pytaro ba. Ne kam ajte me kâtãm nhipôkri aben japyr ar o ba. Nhym kam ajte me'ô bãmbê prôo akĩ nhym me tu ate krãn ar ban kute nêje kukrà kêt. Ne kam ajte abenmã kum,

—Kati, me akubyn tîn kêt. Nãm me tu tykkumrêx, anhÿr ar o ba. Ne kam ajte,

—Mã dja gwaj nê? Djãm gwaj baje mry me kute mÿjjao Metîndjwÿnh karô nhipêxmã bôrja kurmã nâr kon? ane. Ne kam ajte,

—Me kupry ne ar babit ne mex, nâr kon me abenwÿr môrbit mex, ane. Be, nhym Paur mÿjja ja kunĩ man kam prîne pi'ôk no'ôkkôt memã 'ã karô.

¹ Ba ne ba ibê Paur. Kritu Jeju ne amiwÿr ijuw. Metîndjwÿnh kute amim ijã karô kôt Jeju amiwÿr ijuw ne ar ijo ban ijano. Ba kam arým 'ã memã idjujarênh ar iba. Me bakamy Xoxinidjwÿ ne ikôt dja.

² Krĩraxbê Kôritukam ar aje Metĩndjwỳnh mar ne kôt aje ar aben pydjio abaja ba ar amã ikabẽn jarẽ. Kritu Jeju ne arỳm amimexo ar ajo mex. Arỳm amiwỳr ar ajuw gar tu amim markumrêx. Kute ar ajo õ me ja kadjy ne amiwỳr ar ajuw. Nãm amiwỳr gwaj bakunĩ 'uw. Apỳnh gwaj baba djari bakunĩ 'uw. Gwaj baje banhõ Bẽnjadjwỳr djwỳnhbê Jeju Kritumã amijo badjà'wỳrja kunĩ 'uw. Kute gwaj bajo õ me ja kadjy ne gwaj bakunĩ 'uw. Amũ me wãmẽ gwaj bamẽ ne Jeju arỳm amiwỳr gwaj bakunĩ 'uw. Ar amã ne ba ikabẽn jarẽ.

³ Metĩndjwỳnhbê ne me Babãm. Ne Bẽnjadjwỳr djwỳnhbê ne Jeju Kritu. Gê ar tu kum ar akaprĩn* ar ajo ba gar adjumar mex rã'ã ne.

Kute Metĩndjwỳnhmã mekam amikĩnh jarẽnh ne ja.

⁴ Ba mã ijo ba djwỳnh, Metĩndjwỳnhmã ar akam amikĩnh jarẽ. Metĩndjwỳnh tu kum ar akaprĩ. Gar tu amim Jeju Kritu markumrêx nhym arỳm kum ar akaprĩ. Kam ne ba mã kum ar akam amikĩnh jarẽ. ⁵ Nãm kum ar akaprĩn prĩne ar ajo djuw mex. Mỳj ne ar ajo djuw mex on? Bir, nãm ar amã apỳnh akĩnh djà, adjapênh djà'ã karõ gar maro aban kam arỳm kôt aje memã kukràdjà jarẽnh me:xkumrêx ne aje mỳjja mar me:xkumrêx. ⁶ Ar ba ne bar ar amã Kritu jarẽ. Ar ije omũnh kôt bar ar amã arẽ: gar arỳm amim,

* **1:3** Djãm ar ga ne gar ajaxwe kêt nhym pãnh kum ar akaprĩ Kati. Ar ga ne gar te ajaxwe kêtãm. Nhym be, ta ne tu kum ar akaprĩ.

—Mrãmri Paur ar kabên katàtkumrêx, ane. Nã gãm ar amim anen kam arým tu amim Kritu markumrêx.

⁷ Ne kam aje àpênh djà kunĩ mar ne o aba. Metĩndjwýnh Karõ ne ar amã àpênh djà kunĩ'ã karõ gar aje mar ne akubyn bôxkam amako aba. Bẽnjadjwýr djwýnhbê Jeju Kritu bôxkam amako aba. Kam ne ba mã Metĩndjwýnhmã ar akam amikĩnh jarẽ.

⁸ Ta dja mã ar amã tỳx jadjà gar mã amim mar tỳx rã'ã: nhym Bẽnjadjwýr djwýnhbê Jeju Kritu arým bôx. Ne kam ar amã ajaxwe jarênh kêtikumrêx gar arým kum ajaxwe kêt ne amextire ne dja. ⁹ Metĩndjwýnh ne mrãmri kabênkumrêx. Kabên kôt dja gwaj bajo djuw mexkumrêx. Ta ne arým kra'ýr ar ajuw. Bẽnjadjwýr djwýnhbê Jeju Kritu'ýr ar ajuw ne ar ajo ba. Gar kam arým o anhõbikwakumrêx. Mrãmri kabênkumrêx.

Me kabêno aben japanho ku'ê nhym nêje memã kabên.

Rô 15.5; A Kô 13.11; Pir 2.2; Ped k 3.8

¹⁰ Akmere, àpnhĩre ar, ba ar amã arẽ gar ama. On abenmã akabên pydjin arẽ. Bẽnjadjwýr djwýnhbê Jeju Kritu kukwakam ne ba ar amã amex'ã karõ. Kwãrĩk wãnh apýnh mỳj xêjakôt adjãm ne abenã akabên kêt. Ate dja gar axikôt akabênjabit man axikôt akabên jarên kôt prĩne amex. ¹¹ Akmere, àpnhĩre ar, Krõre nhõ kikre wãkam ar kwý arým nĩnh iwýr bôx ne ar arým ar ajã imã,

—Onĩj, me kabêno aben japanho kumex, ane. Ba arým ar kabên man arým wãm ar amã arẽ. ¹² Gar we akwý amã me kĩnh kêt ne memã kum,

—Ba ne ba Paur kôt ar iba, anhÿro aba. Nhy m ar akwÿ ajte amã me kÿnh kêt ne memã kum,

—Be, ba ne ba Apôr kôt ar iba, anhÿro aba. Nhy m ar akwÿ ajte amã me kÿnh kêt ne memã kum,

—Be, ba ne ba Xepa kôt ar iba, anhÿro aba. Nhy m ar akwÿ ajte amã me kÿnh kêt ne memã kum,

—Be, ba ne ba Kritu kôt ar iba, anhÿro aba. Nã gã m ar ã ari aben bê abikjêrn amã aben kÿnh kêt o ane nhy m me arÿm imã arê ba arÿm kuma.

¹³ Nã gã m ar arÿm apÿnh mÿj xêja kôt aku'ên arÿm abenã akabê:n ne. Nã gã m ar arÿm aje abenmã Kritu nhirênh pyræk. Djãm ba ne me arÿm pÿte'y'ã inhô gar we ikôt ar aba? Djãm imã ne me arÿm ngômã adjà gar we ikôt ar aba? Kati:

¹⁴⁻¹⁶ Djãm ba ne ba ngômã ar ajangij? Kati. Ije ngômã ar ajangjênh kêt. Kam ne ba ikÿnh ne Metÿndjwÿnhmã amikÿnh jarê. Mÿkam ne ba kam ikÿnh? Bir, ba ren ngômã ar ajangij nhy m ren ar ajô arÿk ijã amim,

—Ba ne ba tu amim Paur markumrêx. Nãm arÿm amim ngômã ijadjà, ane ba ren kam ikaprÿre ne. Nhy m be, kati. Kripumê Gajubit ne ba ngômã ar adjà. Exepa nhô kikrekam ar jadjwÿ ba ngômã ar angij. Nhy m me'ôdjwÿ ije mar kêt. Ar ngrêre jabit ne ba ngômã ar angij.

¹⁷ Djãm ije ngômã me angjênh kadjy ne Kritu ijano ba tê? Kati. Kàj bê ije memã Kritu'ã ujarênh ny jarênh kadjy ne ijano ba tê. Me kum Metÿndjwÿnh kÿnh kêtja me ta krã mexja djãm me ta krã mexo ikrã mex ne ikabê:n mex ne ba ar amã arê? Kati. Me kum Metÿndjwÿnh kÿnh kêtja krã mexo ikrã mex kêt. Ba ren me krã mexo ikrã mex ne ren ar amã ikabê:n mex jarê:n ren arÿm o amibê

Kritu'ã ikabênja kuno. Kritu pîte'ykam tyk'ã ikabên ja ne ba ren o kuno. Nhym kam ren me arÿm Kritu mar kêt ne.

Me ta krã mex'ã ujarênh.

Kô k 3.19

¹⁸ Nhym be, kati. Kritu pîte'ykam tykbit ne ba kâj bê ar amã 'ã ajarê nhym arÿm ar amã amirîtkumrêx. Nhym kam me biknor tokry djâkam me biknor prãmja ikabên man amim,

–Kê. Djãm katât kute amikabên jadjwÿr got? Nãm krã punu, ane. Nhym be, gwaj ba, Jeju kute gwaj bajo bakumrêxja gwaj amim,

–Mrãmri, Paur kute Kritu pîte'ykam tyk'ã ujarênhkumrêx. Nãm 'ã ajarê nhym me tu amim Kritu markumrêx. Nhym kam Metîndjwÿnh arÿm 'ityxo me utàn ar meo bakumrêx, ane. ¹⁹ Amrêbê: Metîndjwÿnh kute me bakukãmãremã arênh ne ja. Nãm memã kum,

“Me ta krã mex ne kute memã kabên mexja dja ba mebê kabêno akno. Nhym kam me arÿm kabên kajgo me:xi.

Nhym me ta amak mex ne kute prïne memã mÿjja'ã karõ mex ne kute mar ja dja ba mebê amak mexo akno nhym me arÿm kabên kajgokumrêx.”

Nãm Metîndjwÿnh ã me bakukãmãremã ane nhym me arÿm 'ã pi'òk no'òk ne. Nhym kam me arÿm aben djô'ã arênho mō:n arênho mōr tãmtã arÿm 'ÿr o bôx. Tũ:mràm me bakamingrãnyrekam Jeju Kritu arÿm pîte'y'ã wajêt ne kam ty. Ty nhym Metîndjwÿnh arÿm o gwaj bapytàn kam arÿm mebê amak mexo akno. Nhym kam me arÿm kabên kajgo me:x ne.

²⁰ Nhÿnh ne me'ô ta krã mex? Nhÿnh ne me kum Metĩndjwÿnh kĩnh kêtja ta krã mex? Kati. Nhÿnh ne me'ô ta kute prĩne me kukràdjà mar? Kati. Nhÿnh ne me'ô ta krã mex ne kute kabẽn mexo kute me apanh mar? Kati. Me kum Metĩndjwÿnh kĩnh kêtja ne me krã mex kêt. Me kabẽn kajgo me:xi.

²¹ Mÿkam ne me kabẽn kajgo mexi? Bir, Metĩndjwÿnh ta kute katàt me'ã amikabẽn djirkumrêx ne amim,

—Djãm me kum ikĩnh kêtja ta kute imarmã? Djãm me ta krã mex ne kute imarmã? Arkati. Me kute kàj bê memã Kritu pĩte'ykam tykja'ã ujarẽnh nhym me kute me'ã, “Me krã punu”, anhÿrja. Me kute anhÿrkam gê inhõ àpẽn ar kàj bê memã Kritu pĩte'ykam tyk'ã ujarẽnhkumrêx. Nhym kam me kwÿ kute tu amim Kritu markumrêx ba arÿm me utàn ar meo iba. Ja ne imã kĩnhkumrêx. Nãm ã Metĩndjwÿnh me'ã amim ane. Kute amim anhÿrkam ne me kabẽn kajgo me:xi. Me kum Metĩndjwÿnh kĩnh kêt ta krã mexja ne me kabẽn kajgo me:xi.

²² Be, mebê idjaer ne me ar imã,

—Goja mÿjja pumũnh kêt'ô nhípêx ba me omũn kam arÿm amim Kritu'ã akabẽn markumrêx, anhÿro ba. Nhym be, me bajtembê kregu ne me kute ar imã,

—Goja me krã mex o akrã mex ne akabẽn mex ne arÿm imã Kritu 'ã ajarẽ. Dja ba me aman kam arÿm amim Kritu'ã akabẽn markumrêx, anhÿro ba. ²³ Bar kàj bê memã kum,

—Metĩndjwÿnh ne Jeju'ã Bẽnjadjwÿrbê kumkatibê Krituja mẽ nhym arÿm pĩte'y'ã wajêt ne ty, ane. Nhym mebê idjaer arÿm kôt kum Jeju kurê kute

mrãmri ne kën me par tok nhym me rôrôk ne arÿm kum kurêja pyrâk. Nhym be, me bajtem kwÿ ne me abenmã,

—Nãm ar ari kabën kwÿ jadju:w. Nãm ar krã punu, anhÿro ba.

²⁴ Nhym be, bar katât me kwÿmã 'ã ajarë. Metïndjwÿnh kute arÿm amiwÿr me kwÿ 'wÿr ne ar meo bajamã 'ã ajarë. Mebê idjaerja nâr me bajtemja bar katât me jamã 'ã ajarë. Katât Kritu pïte'ykam tyk'ã memã ajarë. Nhym me abenmã kum,

—Djãm Metïndjwÿnh 'irere:k got? 'Itÿxo kute me kunï rer me:xi. Djãm Metïndjwÿnh kute ari kabën jadjwÿr got? Metïndjwÿnh kute no mexo, kabën mexo me kunï rer me:xi, anhÿro ba.

²⁵ Mÿkam me ã abenmã anhÿro ba? Bir, Metïndjwÿnh kute krã mexo, 'itÿxo kute me kunï rer mexkam. Nãm me kute Metïndjwÿnh'ã amim, “Krã punure”, anhÿr, me ta ne me krã punure. Nhym be, Metïndjwÿnhbit ne krã me:xkumrêx. Nâr, nãm me kute, “Irerekre”, anhÿr, me ta ne me 'irerekre. Nhym be, Metïndjwÿnh 'itÿxo kute me rer me:xi.

²⁶ Aj, mÿj gêdja ga me kam amikadjy ama? Bir, mÿj ne ga me kam akute nhym Metïndjwÿnh arÿm amiwÿr me ajuw ne me ajo ba? Bir, djãm me akrãptï akrã mexkam ne amiwÿr me ajuw ne me ajo ba? Kati. Djãm me akrãptï ajitÿx nhym kam arÿm amiwÿr me ajuw ne me ajo ba? Kati. Djãm me akrãptï arÿnh nhym kam arÿm amiwÿr me ajuw ne me ajo ba? Kati.

²⁷ Nhym be, me kum Metïndjwÿnh kïnh kêt kute me'ã, “Me krã punure”, anhÿr Metïndjwÿnh arÿm

amijo me we krã punure ja pytàn meo ba. Mỳj kadjy? Bir, dja meo ban arỳm meo me we krã mexjao apa. Me ta kute amijo krã mexjao apa nhym me arỳm pijàm ne. Me kum Metĩndjwỳnh kĩnh kêtja kute me'ã, “Me rerekre”, anhỳrja Metĩndjwỳnh arỳm amijo me we rerekre ja pytàn meo ba. Mỳj kadjy? Bir, dja meo ban arỳm meo me we 'itỳx jao apa. Me ta kute amijo 'itỳxjao apa nhym me arỳm pijàm ne. ²⁸ Me kum Metĩndjwỳnh kĩnh kêtja kute me'ã,

—Me kajgo. Me kum me kĩnh kêtikumrêx, anhỳro ba. Me kajgo ja Metĩndjwỳnh arỳm amijo me utàn meo ba.

Mỳj kadjy? Bir, dja meo ban arỳm meo me rũnho apa nhym me arỳm pijàm ne kajgo ne. ²⁹ Dja meo ba nhym me kunĩ arỳm Metĩndjwỳnhmã amijo àmra kêt. ³⁰ Nhym be, ar ga ne Metĩndjwỳnh arỳm amijo ar apytàn Kritu Jeju kôt ar ajo ba. Ne arỳm gwaj bamã Kritu jano nhym bôx ne arỳm gwaj bamã katàt kabẽn jarẽnhkumrêx. Gwaj kam arỳm markumrêx ne kôt arỳm bakrã mexkumrêx. Nhym Metĩndjwỳnh ajte Kritu kôt arỳm gwaj bamã axwe kêt jarẽ gwaj arỳm ta mexo bamex ne. Nhym ajte Krituo gwaj bajaxweo pãnh mex.

³¹ Amrêbê: me kute me bakukãmãremã arẽnh kôt ne ba ar amã arẽ. Nãm memã kum,

“Djãm amijo adjàmra prãm? Kwãrĩk wãnh amijo adjàmra kêt.

Dja ga Bẽnjadjwỳr djwỳnho amra.”

Nãm ã memã ane nhym me arỳm 'ã pi'òk no'òk ne. Kam, dja gwaj Jeju Kritubito amra. Tãm ne ja.

2

¹ Akmere, àpnhĩre ar, amrêbê ne ba ar awỳr bôx ne Metĩndjwỳnh kukwakam ar amã kabên jarê. Djã nã bãm me kum Metĩndjwỳnh kĩnh kêtja krã mexo ikrã mex ne arỳm mekôt pĩne ikabên jarênh mex, pĩne mekôt ar amã ikabên jarênh mex gar arỳm amã ikabên kĩnhkumrêx? Kati. Mỳkam? ² Bir, ba ar awỳr ibôx kêtri amim,

—Dja ba arkam bôx ne Jeju Kritubit man arkum 'ã ajarê. Kritu pĩte'y'ã jêt ne tyk'ã dja ba ajarê. Kwãrĩk wãnh ba arkum atemã mỳjja'õ jarênh kêt. Nã bãm ã amim ane.

³ Ne kam ar awỳr bôx ne amikam irerekre ma. Ba irerekre man arỳm ar apymaje itertet kumex.

⁴ Djã nã bãm amim,

—Ba me krã mex o ikrã mex ne pĩne arkum ikabên jarênh mex gê ar arỳm ikabên mex man kôt ar amijo ba, ane? Djã nã bãm amim anen arỳm ã ar amã arênh ane? Kati. Metĩndjwỳnh Karõ ne ijo ba gar arỳm ipumũ. Ba kam arỳm ar amã ikabên jarê gar arỳm ama. ⁵ Mỳj kadjy ne ba ã ar amã ikabên jarênh ane? Bir, ar aje me ta krã mex mar kêt kadjy. Nhym be, Metĩndjwỳnh ne 'itỳ:x. Ar aje tu amim Metĩndjwỳnh markumrêx kadjy ne ba ã ar amã ikabên jarênh ane.

*Me kute Metĩndjwỳnh Karõ marbit ne me krã mex.
Mat 7.6; Dju r 14.22*

⁶ Be, djã nã bãm ar ikrã punun kôt ikabêndjwỳ punu? Kati, nã bãm ar ikrã mex ne kôt ikabên mex. Me amak mexjamã ne bar pĩne memã arê. Nhym be, me kum Metĩndjwỳnh kĩnh kêtja kabên kôt ne bar ije ikabên jadjwỳr kêt. Nàr, me rũnh kwỳ kum

Metĩndjwỳnh kĩnh kêtja kaběnkôt ne bar ije ikaběn jadjwỳr kêt. Me ja dja me ĩ kêt kumrêx.

⁷ Nhy m be, Metĩndjwỳnh kute katât kaběn jadjwỳrkumrêx. Kaběn ja ne bar ije memã arěnh. Mỳjja kunĩ kěttri ne Metĩndjwỳnh kute tu amim kaběn'ã karõkumrêx. Kute pĩne amimexo gwaj bajo mex kadjy amim kaběn'ã karõ. Ne kam kute me bakukãmãremã arěnh kêt. Ne kam ajbir ar imã kaběn jarě bar arỳm jakam memã arěnh o iba.

⁸ Djãm pykakam me rűnh'õ kute kaběnja mar? Kati. Ne ren me rűnh kuman ren pĩte'y'ã Jeju nhôr kêt. Běnjadjwỳr djwỳnh Jeju ne pĩne mex ne umakumrêx. Ren me kute pĩte'y'ã nhôr kêt kumrêx. ⁹ Mrãmri me'õ ta kute kaběnja mar kêt kumrêx. Ije ar amã arěnh kôt ne me amrěbê: me bakukãmãremã arě. Me memã kum,
“Metĩndjwỳnh ne arỳm me kadjy amim mỳjja mex'ã karõ.

Djãm me'õ ta kute oműnh? Kati. Me'õ ta kute oműnh kêt.

Djãm me'õ ta kute mar? Kati. Me'õ ta kute mar kêt.

Djãm pykakam me'õ ta kute amim 'ã karõ? Kati.

Me'õ ta kute amim 'ã karõ kêt.

Me kum abēja kadjy ne Metĩndjwỳnh amim mỳjja mex'ã karõn memã kudji. Nhy m kam me'õ ta kute mar kêt kumrêx.”

Nãm me ã me bakukãmãremã ane nhy m arỳm 'ã pi'õk no'õk ne.

¹⁰ Ga, me ta te kute marmãja pumű. Nhy m be, Metĩndjwỳnh ta ne arỳm gwaj bamã o amirĩtkumrêx. Karõo kute gwaj bamã kaběno amirĩtkumrêx. Karõ kute pĩne mỳjja mar. Metĩndjwỳnh kute õkre kadjwỳnhbê amim

mÿjja'ã karôja kunĩ ne Karô kute prĩne mar mex. ¹¹ Djãm gwaj babu'ã me'ô kute gwaj bakadjwÿnhbê bakabên mar? Kati. Gwaj bajbit ne gwaj baje banhökre kadjwÿnhbê bakabên mar. Metĩndjwÿnhdjwÿ ôkre kadjwÿnhbê kabênja me'ô kute mar kêtikumrêx. Metĩndjwÿnh Karôbit arÿm kute mar.

¹² Djãm me kum kĩnh kêtja karô ne Metĩndjwÿnh gwaj bamã ano nhym gwaj bajo ba? Kati. Ta Karô ne gwaj bamã ano. Gwaj baje bakĩnh djà mar kadjy ne gwaj bamã ano. Metĩndjwÿnh ta gwaj bamã apÿnh bakĩnh djà ngã, kajgo gwaj bamã kungã. Gwaj ba ne baje bakĩnh djàjao pãnh kêt.

¹³ Bar memã gwaj bakĩnh djà'ã idjujarênh ar iba. Djãm me kum Metĩndjwÿnh kĩnh kêt ja ne ar imã 'ã ajarê, ta krã mexkôt ar imã 'ã ajarê? Kati. Metĩndjwÿnh Karô ne ar imã 'ã ajarê. 'Ã ajarê bar ije mar ne arÿm memã 'ã idjujarênh ar iba. Karô kute katât kabên jadjwÿrkumrêx ar ije mar ne Karô kabên kôt memã 'ã ajarê.

¹⁴ Nhym be, me ja, Metĩndjwÿnh Karô kute meo ba kêtja djãm me kute amim Metĩndjwÿnh Karô kabên mar prãm? Kati. Mÿkam? Bir, nãm me aprÿn amim,

—Djãm kute amikabên jadjwÿr mex got? Nãm krã punu, ane. Ne kam amim,

—Ba gêt mekôt kabên ma, ane. Ne kam 'ÿr tẽn gwaj bakôt maro krĩn mar kajgo. Mar kajgon arÿm amim,

—Je, mÿj'ã ne kabên jarê? ane. Ne te 'ã ami-jakren te kute marmã.

¹⁵ Nhym be, gwaj ba ne gwaj baje Metĩndjwÿnh kabên kunĩ mar kadjy bamex. Gwaj baje

Metĩndjwỳnh Karõ markõt kadjy bamex. Nhy m be, me kute Karõ mar kêtja ne me te kute Metĩndjwỳnh kabẽn marmã. Ne kute gwaj badjwỳ gwaj bamar kêt.

¹⁶ Ikabẽnja kõt ne me amrêbê: me bakukãmãremã kum, “Bẽnjadjwỳr djwỳnh kute mỳjja'ã amim karõ djãm me'õ kute mar? Kati. Kam, djãm me'õ kute Metĩndjwỳnhmã mỳjja'ã karõmã ne kum, ‘Gêdja ga ã ane?’ ane. Arkati. Metĩndjwỳnh ajbit ne kute mỳjja kunĩ mar.”

Nãm me ã me bakukãmãremã ane. Nhy m be, gwaj bajbit ne gwaj Karõ kõt Kritu djumarõ badjumar ne arỳm baje mar. Kute amikabẽn'a amim karõja gwaj arỳm baje mar. Tãm ne ja.

3

Me kute me prĩre pyrãk nhy m kute memã arẽn h.
Kõ k 14.20; Ep 4.14; Idja 5.11

¹ Akmere, àpnhĩre ar, djãm ije ar amã ikabẽn kunĩ jarẽn hmã? Djãm arỳm ar ajamak mex got ije ar amã ikabẽn kunĩ jarẽn hmã? Kati. Ar aje Metĩndjwỳnh Karõ mar kêt rã'ã. Me kum Metĩndjwỳnh kĩnh kêt kukràdjaja ne ar aje mar tỳx rã'ã. Ar aje me prĩre bixadjwỳr nyre pyrãk.

² Ga, me prĩre bixadjwỳr nyrekam kute mỳjja tỳx kur kêtja pumũ. Ar gadjwỳ Metĩndjwỳnh kabẽn kwỳbit ne ba ar amã arẽ. Amirĩtbit ne ba ar amã arẽ. Ije ar amã kunĩ jarẽn h kêt. Metĩndjwỳnh kabẽn kwỳ ne mebê bipdjur ne mebê tỳx. Me kute Metĩndjwỳnh Karõ marjabit ne kute kabẽn bipdjur mar. Djãm ije ar amã kabẽn bipdjur jarẽn h prãm?

Kati. Amrêbê ne ar aje Karô mar mex kêt. Gar kam ajte jakam aje Karô mar mex kêt rã'ã. Ba kam te ije ar amã Metîndjwÿnh kabên kunĩ jarênh prãmje.

³ Ar aje amidjwÿnhbito kÿnh kadjy amimar tÿx rã'ã ne. Ne kam te aje me uràk prãmje angryk ne ari akabêno aben japanho aku'ê. Ne kam arÿm apÿnh mÿj xê jakôt aku'ê ne arÿm abenã akabê:n ne. Djãm kam ar aje me kum Metîndjwÿnh kÿnh kêtja kukràdjà mar kêt got? Djãm mekôt ar aje amijo aba kêt got? Mrãmri me kum Metîndjwÿnh kÿnh kêt kêtbit ar aje amijo abakumrêx. ⁴ Ar akwÿ ar amã me kwÿ kÿnh kêt ne memã kum,

—Ba ne ba Paur kôt ar amijo iba, anhÿro aba. Nhym ar akwÿ ajte tãm ne memã kum,

—Ba ne ba Apôr kôt ar amijo iba, anhÿro aba. Gar kam aktã ar amã aben kÿnh kêt aban mÿj xêja kôt aku'ên ã aben bê akêxo ane. Djãm me kum Metîndjwÿnh kÿnh kêtja kôt adjumar kêt got? Ar aje me kum Metîndjwÿnh kÿnh kêtja kôt adju-markumrêx.

⁵ Djãm Apôrmê ar irax got gar ar ikôt aben bê abikjêr prãm? Kati. Ar irax kêt ne ingrire ne ibê Metîndjwÿnh nhô àpênhbit. Ar ikabên kôt ne gar tu amim Jeju markumrêx. Kute ar imã apÿnh ar idjàpênh djà'ã karô kôt ne bar kum idjàpênh iba.

⁶ Bar ije puro djuw mex djwÿnh pyràk. Ba ne ba ije pur kre djwÿnh pyràk. Nhym Apôr kute ngo djwÿnh pyràk. Nhym be, Metîndjwÿnhbê djwÿ kunĩmã rÿnh jangjênh djwÿnh. Ba ikumrêx ne ba ar amã Jeju'ã ajarê gar arÿm 'ÿr amijo akêx ne kôt ar amijo aba. Nhym kam Apôr bôx ne ar amã Metîndjwÿnh kabên ra:x ne arê gar ama. Nhym be, Metîndjwÿnhbit ne ar amã ajamak bô

gar arým amũ maro amikamê. ⁷ Kam ne ba ikaj-gokumrêx. Nhym Apôrdjwý kajgokumrêx. Nhym be, Metĩndjwýnhbit ne raxkumrêx. Kute memã amak bõnhkam ne raxkumrêx.

⁸ Djwý abatãnhmã ne kre djwýnh pur kre nhym ajte ngo djwýnh pur ngo. Ar badjwý ne ar aje Jeju mar raxmã bar ar amã arê. Ar ije ar amã arênh mex kôt dja Metĩndjwýnh ar inhĩ pýnhkôt ar imã o pãnh ne. ⁹ Ar iro'ã ne bar Metĩndjwýnhmã idjãpênh ar iba. Ar ga ne gar aje Metĩndjwýnh nhõ pur pyræk. Ar aje Metĩndjwýnh mar ne kôt amijo aba kadjy ne bar ar akam apê kute mrãmri ne me kute purkam àpênh pyræk. Ne ar aje mrãmri ne kute Metĩndjwýnh nhõ kikre pyræk. Kute kên krãptĩo kikre pyræk. Ar akrãptĩ nhym Metĩndjwýnh arým amijo ar apytãn ar ajo kra.

Kikre'ã memã ujarênh.

A Kô 6.16; Ep 2.20; Ped k 2.5

¹⁰ Metĩndjwýnh tu kum ikaprĩkam ne ba prĩne ar amã Metĩndjwýnh kukràdjà jarênh mex. Kute mrãmri ne me kute prĩne kikre nhipêx mexja pyræk ne ba ar amã kukràdjà jarênh mex. Ba ne ba ikumrêx ar amã kukràdjà jarê gar ama. Kute mrãmri ne me kute kikremã pyka nhipõnho tẽm, katà:t pyka nhipõnho tẽm ne kam kam kên kapĩn ne kam iby pyka tỳx kapĩnja pyræk ne ba ikumrêx ar amã arênh mex. Me'õ ne arým ar awýr bõx ne ajte ar amã kukràdjà 'õdjwý jarê. Kute mrãmri ne me'õdjwý kute pyka kadjwýnhbê kên ja nhiby kikre pyræk ne me'õ ar amã kukràdjà 'õdjwý jarê. Ije ar amã kukràdjà jarênh nhijukri ar amã arê. Gora gê ikôt bõxja ikudjwa ajte Metĩndjwýnh kukràdjà

jarênh 'âno djan prîne katàt ar amã arênh mex. Kute mrãmri ne me kute kikre 'âno ãm ne prîne katàt ipêx mexja pyræk gora gê me katàt ar amã arênh mex.

¹¹ Djãm me kute pyka kadjwýnhbê kên ngrành ne kupa'ã kute ajte 'ôdjwý nhípêxkam mex got? Kati. Kritudjwý. Djãm me'ô kute katàt memã Kritu'ã ujarênh nhym ajte me'ôdjwý bôx ne kute memã kupa'ã 'ã ujarênhkam mex got?

¹² Ë, got ajte kikre ma. Djãm me kute mýjja týxo, mýjja pãnh raxo kikrekam punu got? Me kute kên karýro ipêx nàr kute kryt jakao ipêx nàr kute kên pãnh rax 'ôdjwýo ipêx. Tãm dja punu kadjy kêt ne tũmràm mex rã'ã ne. Me'ô kute ar amã Metĩndjwýnh kabên jarênhjadjwý godja ar amã katàt Metĩndjwýnh kabênkumrêx jarê gar ama. Nhym kam kute mýjja pãnh raxo kikre pyræk. Gar kam arým Metĩndjwýnhmã amex rã'ã ne tu amim Jeju markumrêx rã'ã ne.

Ë, got ajte kikre ma. Djãm me kute mýjja rerekre, mýjja pãnh kryo kikrekam mex got? Me kute pïo ipêx nàr kute bôo ipêx nàr kute bôo ipêx. Tãm dja tẽmbê punu. Me'ô kute ar amã Metĩndjwýnh kabên jarênhjadjwý godja bôx ne Metĩndjwýnh kabên kupa'ã ar amã arê, Metĩndjwýnh kabên kêt jarê, ta kabên ar amã arê gar ama. Nhym kam kute mýjja rerekreo kikre nhípêx pyræk. Dja ar amã arê gar ama. Ne kam arým Metĩndjwýnhmã amex kêt ne tẽmbê apunu ne tu amim Jeju markumrêx kêt.

¹³ Dja Jeju arým bôx 'ýr nhym arým apýnh me umar punu djãri ban bôx. Kute mrãmri ne kuwy

kikre'ÿr bôx pyrâk. Nhym kam me arÿm me omÿ. Me'ô kute memã kabên jarênh mex kôt dja me arÿm omÿ. Nâr me'ô kute memã kabên jarênh punu kôt dja me arÿm omÿ. Godja me'ô arÿm katât memã kabên jarênhkumrêx jabej nhym te me umar punu djâ me'ÿr bôx nhym me mex râ'ã ne. Dja me kute mrãmri ne kuwy kikre'ÿr bôx ne xêt kêt ne umar mex mex ne ku'é pyrâk. Nâr, godja me'ô kupa'ã memã ta kabên jarênh jabej. Nhym kam me umar punu djâ me'ÿr bôx. Nhym kam me arÿm mex kêt ne Jeju bê amijo akêx. Dja me kute mrãmri ne kuwy kikre'ÿr bôx nhym pôk ne xêt pyrâk.

¹⁴ Godja me'ô katât memã Metïndjwÿnh kabên jarênhkumrêx jabej nhym me arÿm Jeju mar tÿx râ'ã. Nhym kam Metïndjwÿnh arÿm me'ôjamã pãnh mextire ngã.

¹⁵ Nâr godja me'ô memã arênh punu jabej nhym me arÿm Jeju bê amijo akêx. Nhym kam me'ôja arÿm umar punure. Kute pãnh'ô byr kêt kam dja umar punure. Nhym be, dja Metïndjwÿnh arÿm me'ôja pytà. Kute mrãmri ne me kute kikre pôk katikôt kute me pa 'amÿnh ne meo kator pyrâk.

¹⁶ Metïndjwÿnh Karô ar akam ÿrkam ar aje mrãmri ne Metïndjwÿnh nhô kikreti pyrâk. Djâm ar aje ja mar kêt? ¹⁷ Metïndjwÿnh nhô kikreti ne ta mexo mex ne uma:. Gêdja me'ô ô kikretio bikênh jabej nhym kam pãnh o bikênh rax ne. Ar gadjwÿ ar aje Jeju markam aje mrãmri ne ô kikreti pyrâk ne ta mexo amex. Gêdja me'ô ar abê Metïndjwÿnh kurên kubê ar ajo akêx jabej nhym kam pãnh o bikênh rax ne.

¹⁸ Gar ajô we aje prïne me kukràdjâ mar. We aje me kum Metïndjwÿnh kïnh kêt kukràdjâja mar ne

mekôt ar amijo aba. Ba amã arê ga ama. Kwãrîk wãnh amim ajêx ne aminoo abiknor kêt ne amim,

—Ba ne ba mekôt ikrã mexkumrêx, anhÿr kêt. Djãm mrãmri akrã mexkumrêx? Kati. Ate dja ga amim, “Ikrã punu”, ane. Mÿj kadjy dja ga ã amim ane? Bir, dja ga amim anen kôt amim Metîndjwÿnh man arÿm kôt akrã mexkumrêx.

¹⁹ Me kum Metîndjwÿnh kÿnh kêtja kute amikukràdjà punu kôt amijo ban kute amim, “Ba ikrã mexkumrêx”, anhÿrja, me jamã ne Metîndjwÿnh memã krã punu jarê. Ije ar amã arênh ja ne me amrêbê: me bakukãmãremã arênh memã kum,

“Ga, me kute mry kukràdjà mar kute kum ka'ên kam kute kum ò mry janhôrja pumû. Nhyim mry ta amikukràdjà kôt amijo ba tãmtã ò mry'ÿr bôx ne ta arÿm amipynê.

Nhyim me kum Metîndjwÿnh kÿnh kêtjwÿ we ta krã mexkam dja me amikukràdjà punu kôt amijo môr tãmtã arÿm ta amijo bikênh mex ne.”

Nãm me ã me bakukãmãremã ane nhyim me arÿm 'ã pi'òk no'òk ne. ²⁰ Nhyim me ajte kam memã kum, “We me krã mex. Me kum Metîndjwÿnh kÿnh kêtja we me krã mexja. Me ta umar kôt ne me amim 'ã karô.

Nhyim Bênjadjwÿr djwÿnh arÿm me kabên man kam arÿm amim,

‘Me kabên mrãmri kajgokumrêx.’

Nãm ã amim ane.”

Nãm me ã me bakukãmãremã ane nhyim me arÿm 'ã pi'òk no'òk ne.

21 Kam, djâm ar aje mekôt we me krã mexjao adjàmramã? Kati. Kwãrîk wãnh mekôt we me krã mexjao adjàmra kêt. Mýkam? Bir, mýjja kunĩ ne ar anhõ mýjjakam. 22-23 Metĩndjwýnh ne Krituo Kra nhym arým ar ajo kamy. Ar aje tu amim markumrêxkam arým ar ajo kamy. Nhym kam Metĩndjwýnhdjwý arým ar ajo kran kam arým ar amã mýjja kunĩ ngã. Ne kam ba arým ibê ar anhõ àpênh. Nâr, kam Apôr arým kubê ar anhõ àpênh. Nâr, kam Pedru arým kubê ar anhõ àpênh. Kritu kute ar ajo krakam pykakam mýjja kunĩ ne ar anhõ mýjja. Gar arek mekôt atĩn ne ar aba nâr ty. Te tyn arým Metĩndjwýnh kôt atĩn ne ar aba rã'ã: rã'ã. Kam mýjja kunĩ ne ar anhõ mýjja. Ajbir jakam mýjja ne ar anhõ mýjja. Nâr amrê gwaj bawýr mýjja apôxdjwý ne ar anhõ mýjja. Kritu kute ar amã mýjja kunĩo bakam mýjja kunĩ ne ar anhõ mýjja.

4

Paur kute Kritumã àpênh'ã memã amijarênh.

Rô 14.4

¹ Kam gê me ar ijã abenmã kum,

—Ar wãbê ne Kritu nhõ àpênh ne ar gwaj bamã Metĩndjwýnh kabên jarênh ba. Amrêbê memã kabên jarênh kêtja ne ar arým jakam gwaj bamã arênh ba, ane. ² Bir, mýj dja memã kabên jarênh djwýnh memã arênh on? Bir, dja memã arênh katât. Metĩndjwýnh kute kum arênh kôt dja memã arênh katât.

³ Nhym be, ba. Ar ga ar aje te idjapênh jaxwemã akator prãmkam djâm kam itĩn prãmmã? Kati. Djâm ije idjapênh jaxwe'ômã ikatorn mar? Kati. Ije amikam ijaxwe'õ mar kêt. ⁴ Ne kam djâm ije

amikam ijaxwe'ô mar kêtkam ije amim, “Ijaxwe kêtkumrêx”, anhÿrmã? Kati. Bênjadjwÿr djwÿnh ne kute imar. Ta ne kute idjâpênh jaxwe'ô pumÿnh jabej ne kute imar.

⁵ Kam, kwârîk wân̄h me'ômã axwe jarênh kêt. Nâr, kum axwe kêt jarênh kêt. Gwaj Bênjadjwÿr djwÿnh nhô akatikam ama. Ta dja bôx ne me mex nâr me axweo amirît ne mÿjja kunîo amirît. Ga, me kute akamât kô tykkam mÿjjao bipdjurja pumÿ. Nhym a'ukam amirît nhym me kunî arÿm omÿ. Bênjadjwÿr djwÿnhdjwÿ dja mÿjja kunîo amirît, me kute mÿjja pudjurja kunîo amirît gê me kunî kuma. Me kute umar djâ kadjwÿnhbê amim mÿjja'ã karôjao amirît gê me kunî kuma. Kam gêdja me ï pÿnhkôt me mex jabej memã mex jarê. Nâr, me axwe jabej memã axwe jarê.

⁶ Akmere, àpnhîre ar, ba ar amã,
 –Kwârîk wân̄h me'ô'ã, “Axwe” nâr
 “Mexkumrêx”, anhÿro aba kêt. Ja ne ba ajte Apôrmê ar amijã arê. Ar akadjy ne bar amijã arê. Dja gar kam ar iman arÿm ar ijôo adjâmra kêt. Ne kam arÿm Metîndjwÿnh kabênbit mar rax. Kute me'ã kabên jarênh jabit mar rax. Ne kam arÿm me'ôo adjâmran ate amÿ amã me'ô kurê kadjy kêt.

⁷ Mÿj me'ô ne ar amã arê gar amim,
 –Ba ne ba imexkumrêx, anhÿro aba? Nhÿnh ne ar amex'ôja? Nhÿnh ne ar anhô mÿjja'ôja? Kati. Metîndjwÿnh ta ne ar amã kungã gar kam amijo amran amim,

–Djãm me'ô ne imã kungã? Kati. Ba ne ba imex. Ba ne ba inhô mÿjja, anhÿro aba.

⁸ Nã gãm ar aje mrãmri ne kute me ajne pyræk. Nã gãm ar amim,

—Arÿm jakam imexkumrêx. Ije imexo amũ amikamênh prãm kêt. Arÿm jakam iraxkumrêx ne ije mrãmri ne ibênjadwÿr rax pyræk. Arÿm ne ba amipãnh Paur ar kumê. Nã gãm ar ã amim anhÿro aba. Djãm mrãmri ne akabênwã? Kati. Ga ren ar mrãmri araxkumrêx ba ren ikĩnhkumrêx. Gar ren kam amipãnh ar ijõ mênh kêtumrêx. Ar ba ne bar ren ar aro'ã ren irax.

⁹ Nhyim be, kati. Kritu kute ar ijanorja djãm ar ba ne bar irax? Kati. Ga, me kute me par kadjy kute me ipôkri me umjÿr nhyim me kunĩ kute me omũnhja pumũ. Ar badjwÿ. Bar memã Metĩndjwÿnh kabên jarênho iban kam memãbit ar ije mÿjja pyræk. Nhyim kam me kunĩ 'ã ar ipumũ. Nhyim me kute ar ibĩn prãm. Pykakam me ja 'ã ar ipumũ. Nhyim Metĩndjwÿnh kadjy mrãnh djwÿnhdjwÿ 'ã ar ipumũ.

¹⁰ Bar Kritumã apê nhyim me arÿm ar ijã, “Nãm ar krã punu”, ane. Nhyim be, ar ga ne gar amim,

—Ba tu amim Kritu markumrêx ne ikrã mexkumrêx, anhÿro aba. Ar ijã ne me, “Ar rerekre”, ane. Nhyim be, ar ga ne gar amim,

—Ba ne ba itÿ:xkumrêx, anhÿro aba. Nhyim be, ar ijã ne me, “Ar ngrire”, ane.

¹¹ Apÿnh myt djari ne bar prãm kam, kôrkam ar iba. Ne ajte inhõ kubêkà punuren iba. Nhyim me ajte ar ikam àkrê kumex ne ar ititik ne. Bar ajte arek ar inhÿr djà kêt ne ar ibaobit iba. ¹² Bar ajte inhikrao idjãpênh tÿx. Me te ar imã,

—Gora gê Metĩndjwÿnh ajo ajkê, ane bar mã memã kum,

—Gê Metĩndjwÿnh ajo djuw mex, ane. Me te ar ijo ajkê bar arek memã dja. ¹³ Me te mã memã ar ijã

kabên punu bar mã memã iprîren nêje me kukrà. Me kubê ar ikînh no kati. Kute mrâmri ne mÿjja arÿm punurekam me kubê kînh no kati pyræk. Ga, me kute mÿjja kro janhînh ne mÿm rênhja pumÿ. Nãm me ã ar ijo ane. Akati jakam me kubê ar ikînh no kati rã'ã. Be, djãm kam ar irax?

¹⁴ Djãm ije ar amã apijàm jadjàr kadjy ne ba ã ar amã amijarêngo ane? Kati. Nã bãm ar abê akabên kajgo pymao dja. Me kum kra jabêja pyræk ne ba imã ar ajabê. Imã ar ajabêkam ne ba ar abê akabên kajgo pymao dja.

¹⁵ Ga, me bãm kute kra jadjwÿr nhym apôxja pumÿ. Badjwÿ ne ba ar amã Kritu Jeju jarê gar ikabênkôt tu amim markumrêx ne kôt ar amijo aba. Ba kam ba ije ar abãm pyræk. Gar Kritu man kôt ar amijo aba nhym kam me krãptî aben totokmã ar awÿr bôx. Ar awÿr bôx ne ar amã arê gar arÿm me krãptî kabên ma. Nhym be, djãm me kute ipyræk? Kati. Djãm me kumrêx ar amã arê? Kati. Ba ikumrêx ne ba ar amã arê. Kam me kute ar abãm pyræk kêt. Ba ikumrêx ne ba ar amã Kritu'ã ujarênh ny jarê gar ikôt arÿm tu amim markumrêx. ¹⁶ Kam ne ba arÿm ar amã 'ã karõ. Dja gar ijã amijakren ikôt ar amijo aba.

¹⁷ Ar aje ijã amijakren mã ikôt amijo abamã ne ba arÿm ar amã Ximoxi jano nhym ar awÿr tẽ. Imã ikra Ximoxi jabê:. Ba ikumrêx ne ba kum Bênjadjwÿr djwÿnh'ã ajarê nhym arÿm tu amim markumrêx ne arÿm katàt kabên man kôt ar amijo ba. Ba kam arÿm o ikra. Nã bãm katàt Kritu markumrêx ne kabên kôt ar amijo iba. Me kute katàt Kritu mar ne kabên kôt amijo bamã ne ba memã arêngo iba. Me kute amim Jeju mar ne kôt

ar aben pydjio baja kunĩmã ne ba memã arênhô iba. Tãm dja Ximoxi ar amã arê gar ajte ama. Dja gar kam ikudjwa katàt Kritu markumrêx ne kabên kôt ar amijo aba.

¹⁸ Be, kute ar awÿr ibôx kêt pyræk gar akwÿ amijo adjàmra ar aba. ¹⁹ Bênjadjwÿr djwÿnh mrãmri ar awÿr itêm'ã kute amim karô jabej dja ba amikrà kêt ne ar awÿr tẽ. Ar awÿr tẽn ar awÿr bôx ne me kute amibên prãmja kabên kôt me kuma. Djãm me kabênjabit dja ba kuma? Kati. Dja ba mrãmri me àpênh tÿxkumrêx jabej memã ikato. Djãm mrãmri ne we Metĩndjwÿnh me wãmã tÿx jadjà? Kon. Dja ba bôx ne goja me omũ.

²⁰ Metĩndjwÿnh kute meo bakam djãm me kabênbit? Kati. Mrãmri kute meo bakumrêxkam kute memã tÿx jadjàrdjwÿ. ²¹ Mÿj dja ba ar awÿr ibôxkam gar amã kĩnh? Ga, me kute me àbêr djào me kaprêprêk nhym me tokryja pumũ. Me kute memã bèn tÿxkamdjwÿ me tokry. Djãm ba ar awÿr ibôx ne ar amã ibên tÿxmã gar atokrymã? Nàr ar awÿr ibôx ne imã ar ajabêkam ije ibên prïo ar amã ikabên. Djãm tãm ne gar amã kĩnh?

5

Me kute bõm me'õ jaxwe mēnh'ã memã karõ.

¹ Me ar akurũm iwÿr tẽn bôx ne imã ar akam me'õ jarẽ. Ne imã,

—Me'õ ne bãmbê prõ pytàn o ikwã. Nãm me ã imã ar akam me'õ jarênhô ane ba kuman arÿm ar amã arên ajte ar amã me'õja axwe jarẽ. Me kute Jeju mar kêt'õ kute bãmbê prõ pytàr kêt. Wākambit we me'õ kute Jeju mar arÿm bãmbê prõ pytà. ² Gar

kam apijàm kêt. Me'ôja bãmbê prô pytà gar mỳjja 'ô jarênh kêt ne ate ar akrãn arỳm amijo adjàmrbabit. Ne ga ren ar amikam akaprĩ:ren ren aminêje bôm me'ôja mẽ gê ar akôt krĩ kêt.

³ Mrãmri ne ba jakam idjãmkam ar amar 'ãno djan arỳm mrãmri me'ô jaxwe wã'ã ikabên djirkumrêx. ⁴ Dja gar Bẽnjadwỳr djwỳnhbê Jeju Kritu kute gwaj bamã arênh kôt me'ô'ã akuprô. Kute bãmbê prô pytàrja'ã akuprôn amim kukjan kam kum axwe pãnh jarê. Dja ba ar akàxã ar amaro nhỳn arỳm ar akôt ikabên dji. Bẽnjadwỳr djwỳnhbê Jeju Kritu ne gwaj bajo ban arỳm àpênh tỳx. Kam dja gar katàt me'ôja'ã ar akabên djirkumrêx ba arỳm ar akôt ikabên dji. ⁵ Axwekam 'ã ar akabên djirkumrêx ne on Xatanajmã kanga gê ar o ban arỳm o ajkê. Dja o ajkê nhym arỳm ty. Nhym kam Jeju arỳm amikôt karô dja. Ô akatikam dja Bẽnjadwỳr djwỳnhbê Jeju Kritu bôx ne arỳm amikôt karô dja nhym arỳm biknor kêt.

⁶ Gar ate akrãn amijo adjàmrakam mex kêtumrêx. Ga, me kute djwỳ nhigot djà ngrire djwỳkam rênhkam arỳm djwỳ kunĩ'ỳr bôx nhym igotja pumũ. Me'ô jaxwejadwỳ. Dja gar ate akrã nhym me'ô amijo tẽm tãmtã gar akrãptĩ arỳm amã axwe kĩnh ne kôt ajaxwe.

⁷ Ga, mebê idjaer kukràdjà kôt ne me kute djwỳ nhigot djà tũm kunĩ kapĩnja pumũ. Nhym kam arỳm djwỳ nykam igot djà kêt. Dja gar aminêje me'ô jaxwe jano mẽ mã tẽ gar kam arỳm ajaxwe kêt. Ga, me kute me irôbê mrãnh nhõ akatikam me axwe pãnh mrykĩ'ãtomti parja pumũ. Kritu ne ã anen arỳm ta gwaj bajaxwe pãnh ty. Nhym kam

Metîndjwÿnh arÿm gwaj bamã axwe kêt jarê gwaj arÿm kum bamex.

⁸ Ga, Metîndjwÿnh me irôbê mrãnh nhô akatikam me kute katàt Metîndjwÿnh mar kadjy kute djwÿponhbit kurja pumû. Kritu gwaj bajaxwe pãnh tykkam gwaj badjwÿ dja gwaj katàt Metîndjwÿnh maro baba. Ga, me kute djwÿ nhigot djà tûm kur kêtja pumû. Gwaj badjwÿ dja gwaj bajaxwe tûm kunĩ kangan bamã aben kurêja kangan arÿm katàt Metîndjwÿnh maro baba. Me kute djwÿkam djwÿ nhigot djà kêtjabit kur, kute djwÿponhbit kur. Gwaj badjwÿ dja gwaj bajêx kêtikumrêx ne bakabênkumrêx ne katàt Metîndjwÿnh maro baba.

Djãm me axwemê ro'ã me ar bamã?

A Tex 3.6

⁹ Amrêbê ne ba ar amã pi'ôk no'ôk ne ar amã,

—Me mjên djwÿnh kupa'ã nàr prô djwÿnh kupa'ã kurê ba kwãrik wãnh ro'ã ar aba kêt, ane. ¹⁰ Djãm me kum Metîndjwÿnh kÿnh kêtja'ã ne ba ar amã ane? Djãm ar aje me kum Metîndjwÿnh kÿnh kêtme ro'ã aba kêtma? Kati. Pyka kunĩkôt me kum Metîndjwÿnh kÿnh kêtja krãptĩ gwaj te memã bakàxmã. Me mjên djwÿnh kupa'ã nàr prô djwÿnh kupa'ã kurê baja, me kute amim mÿjjao atom rûnh prã:mja, me kute me noo biknor ne kute mebê mÿjjao àkÿnh prãmja, me kute mÿjjao metîndjwÿnh karô nhipêxmã amijarênh prãmja. Pyka kunĩkôt me axweja krãptĩ gwaj te memã bakàxmã.

¹¹ Nhym be, me'ô ta kute amijo Jeju mar, ta kute amijo gwaj bakamy'ô. Dja kum axwe kÿnh rã'ã djãm ro'ã ar abamã? Kati. Me ja'ã ne ba ar amã,

—Kwârîk wānh me ro'ã ar aba kêt, ane. Godja me'õ mjên djwýnh kupa'ã nàr prõ djwýnh kupa'ã kurê ba prām nàr amim mýjja rũho atom prām nàr mýjjao metĩndjwýnh karõ nhipeãmã amijarênh prām nàr kute mebê me kurê prām nàr kadjwati kangôkam* bibānh prām nàr kute me noo biknorn mebê mýjjao àkĩnh prām godja me'õ ta kute amijo Jeju mar ne ã axwe prām rã'ão ane kwârîk wānh ro'ã aba kêt. Kwârîk wānh ro'ã anhõ kwý krëndjwý kêt.

¹²⁻¹³ Me kum Metĩndjwýnh kĩnh kêtja djām on gwaj baje memã axwe pānh jarēnho babamã? Kati. Metĩndjwýnh ta dja me kum kĩnh kêtjamã axwe pānh jarē. Nhy m be, gwaj ba baje amim Jeju mar bajaxwe jabej baje abenmã axwe pānh jarēnho babamã. Kam, ba ar amã arē. Ar akam me'õ jaxwe ja dja gar kum axwe pānh jarēnhokumrêx ne arým aminêje bõm amē gê ar aro'ã bikprõnh kêt. Tām ne ja.

6

Me kute memã axwe pānh jarēnh.

¹ Be, jakam ije ar amã mýjja 'õdjwý jarēnhmã. Be, ar akam me kute Jeju mar'õ ajmã ajon axwe. Axwe gar arým pa 'amýn tu apijām kêt ne me kute Jeju mar kêt'ýr o mrã. Kute kukjêr ne kum axwe pānh jarēnhmã 'ýr o mrã. Mýkam ne gar kute amim Jeju mar'õ'ýr o amrānh kêt?

² Be, dja gu me baje amim Jeju mar ï pykakam me kunĩ kukij ne memã axwe pānh jarē. Jeju

* **5:11** Mýjja me kute o kõm ne kõt bibānh kunija, kadjwati kangômê uba kangômê, mýjja kangô kunĩ ne me kum kadjwati kangô jarē.

akubyn bôxkam gu me babê Metîndjwÿnh nhô me ja dja gu me me kunĩmã axwe pãnh jarê. Kam ar ga ne gar ren jakamdjwÿ me kute amim Jeju mar jaxwe ja'ã akuprô ne kum axwe pãnh jarê. Djãm ar aje amim Jeju markam ajô akrã mex kêtkam ne gar amikupa'ã me kute Jeju mar kêtmã meo mrã?

³ Be, Metîndjwÿnh kadjy mrãnh djwÿnh kwÿ axwe. Dja gwaj ĩ memã axwe pãnh jarê. Kam ar ga ne gar ren jakamdjwÿ ren me kute amim Jeju mar'ÿr meo mrã. Nhym be, kati. Amikupa'ã ne gar me kute Jeju mar kêtmã meo mrã nhym me kute Jeju mar kêtkam arÿm memã axwe pãnh jarê.

⁴ Dja me kute amim Jeju mar'ô ajmã ne axwe jabej, kadjy dja gar me'ô kute amim Jeju marjao amiptà. Ar akam rax kêt'ôo amiptà gê ar amã kukjan kum axwe pãnh jarê.

⁵ Ga ren ar amikam apijàm ne. Ar aje me kute Jeju mar kêtjamã me kute amim Jeju maro amrãnh prãmkam ga ren ar amikam apijàm ne. Nhym be, kati. Amikam ar apijàm kêtkam ne ba ar amã ikabên ne. Ar ga ne gar aje amim Jeju markam ar akrã mex ne ate me kute Jeju mar kêt'ÿr meo mrã. Kwãrĩk wãnh. Ar ga ne gar ren me kute amim Jeju mar'ô jaxwe'ã akuprô ne ren arÿm amim kukij ne ren arÿm kum axwe pãnh jarê.

⁶ Nhym be, kati. Ar aje amim Jeju mar ne gar me kute Jeju mar kêt'ÿr meo mrã. Ar aje Jeju kukwakam meo akamyja me'ÿr meo mrã nhym me arÿm memã axwe pãnh jarêho krĩ. Nhym kam me kute Jeju mar kêtja me'ã ar apumũho kumex. Kam ne ba ipijà:m ne.

⁷ Ar aje amikupa'ã me kute Jeju mar kêt'ÿr meo

amrãnhkam ne gar arým axwe amijo mrã. Axwe amijo amrãnhkam ga ren ar arým ate akrã. Me kute amim Jeju mar ren te ar anoo akno ga ren ar ate akrã. Me ren te ar abê mýjjao akno ga ren ar ate akrã ren me kute Jeju mar kêt'ýr meo amrãnh kêt.
⁸ Nhy m be, kati. Ar ga ne gar me noo abiknor ne mebê mýjjao abiknoro aba. Ar akamy ne gar ã aro ane.

⁹ Kwãrĩk wãnh gar amim,

–Dja ba te ijaxwe rã'ã nhy m Metĩndjwýnh arým amiwýr ijo wabin ijo ba, anhýr kêt. Kwãrĩk wãnh ã amim ajêx ne aminoo abiknoro anhýr kêt. Mýj xê dja Metĩndjwýnh meo ba kêt?

Bir, me kute mjên djwýnh kupa'ã nàr prõ djwýnh kupa'ã kurê ba prãmja.

Nàr me kute mýjjao metĩndjwýnh karõ nhipêxmã amijarênh prãmja.

Nàr me kute mebê prõo àkĩnh nàr mjêno àkĩnhja. Metĩndjwýnh kute me jao ba prãm kêt.

Nàr me kute me kupêho ikwã kadjy me my kute amijo me nire pyrækja.

Nàr me my kute me my kupêho ikwãja nàr me nire kute me nire kupêho ikwãja. Metĩndjwýnh kute me jao ba prãm kêt.

¹⁰ Nàr me àkĩnhĩja.

Nàr me kute amim mýjjao atom rũnh prãmja.

Nàr me kute kadjwati kangôkam* bibãnh prãmja. Metĩndjwýnh kute me jao ba prãm kêt.

Nàr me kute mebê me kurê kadjy me'ã kabên punu prãmja.

* **6:10** Mýjja me kute o kôm ne kôt bibãnh kunĩja, kadjwati kangômê uba kangômê, mýjja kangô kunĩ ne me kum kadjwati kangô jarê.

Nàr me kute me noo biknor ne mebê mỳjjao prõt
prãmja.

Metĩndjwỳnh kute ò kàjkwakam me ja'õo ba prãm
kêtkumrêx. Kwārĩk wānh amim ajêx ne aminoo
abiknor kêt ne amim,

—Dja ba te imã ijaxwe prãm rã'ã nhym
Metĩndjwỳnh arỳm amiwỳr ijo wabin ijo ba, anhỳr
kêt.

¹¹ Amrêbê gar akwỳ mekôt ã amijo ane. Nhym
kam Metĩndjwỳnh arỳm ar ajo kute mrãmri ne me
kute me põnh nhym me arỳm mextire pyræk. Nãm
arỳm amimexo ar ajo mex ne arỳm ar amã axwe
kêt jarê gar arỳm kum amexkumrêx. Ar aje tu
amim Bẽnjadjwỳr djwỳnhbê Jeju Kritu markam ne
arỳm ã ar ajo ane. Metĩndjwỳnh Karõo arỳm ã ar ajo
ane.

*Me ari prõ, mjên kupa'ã kurê ba nêje kute me
akre.*

Mat 5.27; Ep 5.3; Kor 3.5

¹² Nã gãm ar abenmã,

—Apỳnh imã mỳjja kĩnh djàri dja ba kunĩo iba
nhym Metĩndjwỳnh ajmã ijo kêtkumrêx, anhỳr ar o
aba. Djãm ba ne ba amim anhỳr ar o iba? Kati.
Djãm apỳnh imã mỳjja kĩnh djàri dja ba kunĩo iban
arỳm amijo mex? Kati. Gar amim,

—Apỳnh imã mỳjja kĩnh djàri dja ba kunĩo iba
nhym Metĩndjwỳnh ajmã ijo kêtkumrêx, anhỳr ar o
aba. Djãm ba ne ba amim anhỳr ar o iba? Kati. Dja
ba imã mỳjja kĩnh ne arỳm ije o ibamã ne kam arỳm
amiman amim,

—Kati. Dja ba mỳjja wão iban kam arỳm te ije
kangamã, ane. Dja ba ã amimaro anen kam arỳm
o iba kêt ne. Te imã kĩnh ba o iba kêt ne.

13 Nã gãm ar abenmã,

—Me tik kadjy ne djwỳ. Djwỳo me ajne kadjy ne me tik, anhỳr ar o aba. Nhym be, djwỳmẽ me tik kajgo. Metĩndjwỳnh dja pyka mẽ o amrà nhym kêt ne. Nhym be, gwaj ba, djãm gwaj bakajgo? Kati. Mỳj kadjy ne gwaj ar baba? Bir, gwaj baje Bẽnjadjwỳr djwỳnh mar nhym kute ar gwaj bajo ba kadjy ne gwaj ar baba. Mỳj kadjy ne gwaj banhipêx? Djãm ga aje amjên djwỳnh kupa'ã ar akurẽ aba, nàr gwaj baje baprõ djwỳnh kupa'ã ar bakurẽ babamã? Djãm ja kadjy ne Metĩndjwỳnh gwaj banhipêx? Kati. Ta amikadjy ne gwaj banhipêx.

14 Metĩndjwỳnh tỳxo arỳm akubyn Bẽnjadjwỳr djwỳnho tĩn ne. Ne kam gêdja gwaj badjwỳ kôt akubyn gwaj bajo tĩn.

15 Be, Kritu ne arỳm gwaj bajo kute apỳnh amikukràdjã pyrãk. Kute arỳm ijo amikukràdjã pyrãkkam djãm ije me kuprỳ mjên prãmjao inõrmã? Kati. Djãm me ni kuprỳja mex? Kati. Kam ije me kuprỳo inõr prãm kêt kumrêx. Kritu kute arỳm ijo amikukràdjã pyrãkkam ije me kuprỳo inõr prãm kêt kumrêx. 16 Amrêbê ne me bakukãmãre memã kum,

“Ar ĩ abenã tỳm ne kam kute ĩ pydji pyrãk.”

Nãm ã me bakukãmãre memã ane. Ga, me kute me kuprỳ mjên prãmjao ikwãkam abenã tỳm ne kam kute mrãmri ne ĩ typdji pyrãk ja pumũ. Ja ne Kritumã mex kêt. 17 Nhym be, me Bẽnjadjwỳr djwỳnhmẽ typdjija ne me arỳm ta Karõkôt typdji.

18 Ar aje me'õ kuprỳo anõrmã on kum akàx ne kubê aprõt ne. Dja ga me kuprỳo anhikwãn arỳm aminhõ abikênh rax ne. Nhym be, aje

mÿjjao adjàkĩnhkam ne ga amibu'ã meo ajkê. Nàr aje me'õnh bĩnkam nàr aje memã ajêxkam ne ga amibu'ã meo ajkê. Nàr, apÿnh me àpênh jaxwe 'õdjwÿkam me kute amibu'ã meo bikênh. Nnym be, me kute me kuprÿo ikwākambit ne me kute aminhõ bikênh rax ne.

¹⁹ Djãm ar aje amimar kêt? Ga, Metĩndjwÿnh õ kikretikam ÿrja pumũ. Metĩndjwÿnh Karõ ne ar akamdjwÿ nhÿ. Mexti:re ne axwe kêtumrêx ne ar akam nhÿ. Kàjkwakam Metĩndjwÿnh ne ar amã ano nnym nhÿ. Djãm ar aje ja mar kêt? Djãm ar ga dja gar amijo aba? Kati. ²⁰ Metĩndjwÿnh arÿm pãnh raxo ar ajo pãnh ne ar ajo ba. Ga, kute Kra janor nnym pĩte'ykam tyk ne kute o ar ajaxweo pãnhja pumũ. Kute pãnh ra:xo ar ajo pãnh ne ar ajo ba. Kam, dja gar katàt ar amijo aban adjukaprĩ nnym kam me arÿm ar apumũn amim,

–Be ga, me kute katàt Metĩndjwÿnh mar ne kôt kute amijo baja pumũ. Me ukaprĩkumrêx. Kam, ne me mrãmri Metĩndjwÿnh'ã ujarênhkumrêx ne. Arÿm imã kĩnhkumrêx, ane. Dja me ã ar akatàt pumũnhkam ane.

7

Me abenwÿr mõi'ã ujarênh.

Ep 5.22; Kor 3.18; Idja 13.4

¹ Ar aje amrêbê nĩnh imã pi'òk no'òkkam ne gar mÿjja kwÿ jabej ikukij. Me kute abenwÿr mõi jabej ikukij. Jakam dja ba arÿm kôt ar amã arê gar ama. Be, me abenwÿr mõi kêtumrêx ne me kwÿ mexkumrêx.

² Nnym be, ar amy kunĩkôt ren aprõ nnym ar anire kunĩkôt ren amjên. Mÿkam? Bir, me krãptĩ

kute mjên djwÿnh kupa'ã nâr prô djwÿnh kupa'ã kurê ba prãm kam. ³ Ne kam ar amy, kwârîk wãnh ate anhikwãn aprôbê aminê kêt. Ar aniredjwÿ, kwârîk wãnh amjênbê ate anhikwãn kubê aminê kêt. ⁴ Mÿkam? Bir, djãm me abenwÿr bakam akubyn kuprÿkam kute amijo baja kôt kute amijo ba rã'ãn kute amidjwÿnhbit mar ne kute o bamã? Arÿm prô'ÿr bakam gêdja prôdjwÿ maro ba. Nhy m prôdjwÿ amipãnh mjên maro ba.

⁵ Kam kwârîk wãnh aben bê ate ar anhikwãn aben bê aminê kêt. Ar aje abenmã akabên mex jarênhkambit dja gar apÿnh anhikwã. Nãm me kwÿ kute Metîndjwÿnhmã amijajbur ne kum kabên'ã rît kadjy apÿnh ikwã kryre. Ne kam ajte ro'ã ikwã. Me kute aben bê aminê'ã akati krãptîkam tÿx kêt. Tÿx kêt kam Xatanaj ren axwe'ã memã apnê nhy m me ren arÿm rerekren ren arÿm prô djwÿnh kupa'ã amijo tẽ. Nâr mjên djwÿnh kupa'ã amijo tẽ. Nhy m be, kati. Dja gar apÿnh anhikwã: nhy m ajã akati ngrêrebit apêx gar kam ajte aro'ã anhikwã.

⁶ Djãm ar akunî abenwÿr amôrmã ne ba ar amã 'ã karô? Kati. Ar akwÿ amã amijo anhÿr prãm kêt jabej amã amijã ma. ⁷ Ba iprô kêtja pumũ. Ba amim,

—Me kunî ren kute ipyràk ne ren me mexkumrêx, ane. Metîndjwÿnh ne me kwÿmã tÿx jangij nhy m me kum amijã ma rã'ã. Nhy m me kwÿ tÿx kêt ne kum amijã ma kêt. Gêdja me ta kute amimar kôt abenwÿr ba nâr abenwÿr ba kêt jabej.

⁸ Ne kam ar aprô kêt. Nâr, ar amjên kêt. Nâr ar anhikjê arÿm ty. Ba ar amã arê. Ga ren ar arã'ã ne ren aje ipyràk ne ren kam amexkumrêx. ⁹ Nhy m be, te amã amijã mamã ne abenwÿr amôr prãm.

Abenwÿr ar amõr prãm kam dja gar tu abenwÿr mō. Abenwÿr ar amõr kam amexkumrêx. Ar amã aben prãm kajgo ne mex kêt.

¹⁰ Nhy m be, ar ajō arÿm abenwÿr amõr kam ba arÿm 'ã ar amã karõkumrêx. Bēnjadjwÿr djwÿnh kumrêx ne imã arē ba kôt ar amã arē. Ar anire, kwārīk wānh amjên kanga kêt. ¹¹ Nār kon, godja ar ajō aje arÿm amjên kanga jabej ne ajte amã amjên prãm jabej. Dja ga amã akubyn amjên tūm kīnh gē akubyn awÿr mō. Nār dja ga te o ane nhy m kum akīnh kêt kwārīk wānh atemã amjên 'ōdjwÿ jabej kêt. Me amy djwÿ, kwārīk wānh aprō kanga kêt.

¹² Ne kam ar ajō anhikjê kute Jeju mar kêt dja ba ar amã arē. Djām Bēnjadjwÿr djwÿnh ne imã arē ba arÿm ije ar amã arēnhmã? Kati. Ba ije markam dja ba ar amã arē. Ga abê Jeju kukwakam ikamy'ō arÿm aprō nhy m kute Jeju mar kêt. Ne kam ar aro'ã ar aba kadjy kum akīnh. Kwārīk wānh kanga kêt. ¹³ Ar anidjwÿ arÿm amjên nhy m kute Jeju mar kêt. Ne kam ar aro'ã ar aba kadjy kum akīnh. Kwārīk wānh kanga kêt. ¹⁴ Mÿkam? Bir, amjên kute Jeju mar kêtja ne Metīndjwÿnh arÿm amiwÿr o tē. Akôt ne amiwÿr o tē. Nhy m ar ajō aprō kute Jeju mar kêtja ne Metīndjwÿnh arÿm amiwÿr o tē. Akôt amiwÿr o tē. Ne ren amiwÿr o tēm kêt nhy m ren akradjwÿ Metīndjwÿnh nokrekam mex kêt. Nhy m be, kati. Akôt akradjwÿ Metīndjwÿnhmã mex.

¹⁵ Nār, gēdja kute Jeju mar kêtja akanga jabej. Kwārīk wānh wām tē. Akmere, āpnhīre ar, djām aje arek 'ã angràn akaprī rã'ãmã? Kati. Arÿm kute akangakam on ate akrã. Gwaj badjumar mexmã ne Metīndjwÿnh amiwÿr gwaj bajuw ne gwaj bajo

ba. ¹⁶ Me nire ar, djãm mrãmri ar aje Jeju'ÿr ar amjêno akêxmã? Djãm arÿm aje mar? Kati. Aje mar kêt. Nâr, me my ar, djãm mrãmri ar aje Jeju kôt ar aprõo akêxmã? Djãm arÿm aje mar? Kati. Aje mar kêt.

¹⁷ Metïndjwÿnh kute amiwÿr ar ajwÿr ne ar ajo bakam djãm aje aba djà kangamã? Kati. Djãm aje aprõ, amjên kangamã? Kati. Akuprÿkam djãm aje me'õ'ÿr amõrmã? Kati. Djãm aje adjàpênh djà kangamã? Kati. Ba ar amã arê gar ama. Dja gar arek apÿnh aba djà, adjàpênh djàjakam amrãnh katàt rã'ã. Ja'ã ne ba me kute amim Jeju mar kunimã karõn memã arê. Apÿnh me kute Jejukôt ar aben pydjio ba djàrija kunikôt memã arê.

¹⁸ Djãm arÿm ar amy nhinhu kà rênh nhym Metïndjwÿnh arÿm amiwÿr ar ajuw ne ar ajo ba? Kwãrïk wãnh ar amy kà rênho bimirak kêt. Kwãrïk wãnh memã,

—Imy nhinhu kào akuprõn 'ã kay gê kam arÿm kute adjàkamã imy kà djwÿnh pyrak, anhÿr kêt. Tu ar amy kà rênh rã'ã ne ar abê idjaer rã'ã. Djãm ar amy nhinhu kà tã nhym Metïndjwÿnh arÿm amiwÿr ar ajuw ne ar ajo ba? Kwãrïk wãnh ar amy kà rênh kêt. ¹⁹ Djãm me kute amimy kà nhinhu rênh nhym Metïndjwÿnh arÿm me kam kïnh? Kati. Djãm me amimy kà tã nhym arÿm me kam kïnh? Kati. Nhym be, dja gar kabên man kôt ar amijo aba. Kute me kute katàt amijo ba'ã memã karökôt, kabênja kôt dja gar amijo aba nhym kambit arÿm ar akam kïnhkumrêx.

²⁰ Apÿnh ar adjàpênh djà tùm, ar aba djà tùm nhym Metïndjwÿnh kute kam amiwÿr ar ajwÿr ne ar ajo ba. Kam ar ajo bakam kwãrïk wãnh ar aba

djà tũm kanga kêt. Dja gar mã Metĩndjwỳnh man arek ar aba djà tũm, ar adjàpênh djà tũmkam ar aba rã'ã ne.

²¹ Djãm me kute apa 'amỳnh ga tu memã adjàpênh kajgo ar aba nhym Metĩndjwỳnh arỳm amiwỳr ajuw ne ar ajo ba? Kwãrĩk wãnh adjàpênh pãnh kêt kam adjumar punu kêt. Adjumar mex ne arek kam adjàpênh rã'ã. Nhym kam me amã,

—Arỳm me kute amã ikra karomã, ane.

Dja ga kum,

—Ã. Bon ba arek mekôt ar iba, ane. Nhym me arỳm amã ikra karo ga arỳm ga arek mekôt ar aban amim apê. ²² Kam, ar akwỳ ne me arỳm ar apa 'amỳ gar tu memã adjàpênh kajgo ar abaja. Kwãrĩk wãnh kam ar akaprĩ kêt. Kritu ne arỳm amiwỳr ar ajuw ne ar ajo ba. Gar kam ga kôt ar amijo aban akĩnhkumrêx. Nàr, ar akwỳ me'õ kute ar apa 'amỳnh kêt gar amim adjàpênh ar abaja. Kritu ne arỳm amiwỳr ar ajuw ne ar ajo ba kute mrãmri ne me'õ bẽnjadjwỳr kute me pa 'amỳnh nhym me kute katàt kabên kôt ar amijo ba pyræk. Kritu ne arỳm ar ajo ba gar katàt kabên kôt ar amijo aba.

²³ Ga, me kute arỳm me'õ pa 'amỳnhja pumũ. Nhym me'õja arỳm 'ỳr bôx ne arỳm o pãnh ne o katon o aminhõ. Nhym kam arỳm kum àpênh ar ba. Metĩndjwỳnhdjwỳ ne kute pãnh raxo ar ajo pãnh ne ar ajo katon arỳm amim ar ajo ba. Ga, kute Kra janor nhym kute pĩte'ykam tyk ne kute o ar ajaxweo pãnhja pumũ. Pãnh ra:xja pumũ. Kam me kum Metĩndjwỳnh kĩnh kêt kukràdjàja kwãrĩk wãnh ar amã kĩnh kêt gê me amikôt ar ajo ba kêt. Ga ren ar amã kĩnh nhym ren me amikôt ar ajo ba ga ren

ar arÿm aje mrãmri ne me'õ pa 'amÿnh ne mekõt ba pyræk.

²⁴ Akmere ar, apÿnh ar adjàpênh djà tùm, aba djà tùm nhym Metĩndjwÿnh kute kam amiwÿr ar ajo akêx. Kam kute amiwÿr ar ajo akêxkam kwârĩk wãnh ar aba djà tùm kanga kêt. Dja gar tu amim Metĩndjwÿnh mar tÿxkumrêx ne arek ar aba djà tùmkam ar aba rã'ã ne.

²⁵ Me nire kraxje me'õ kute 'ÿr mör kêt rã'ã. Me'ã ne ije ar amã karõmã. Ba ije markam dja ba me'ã ar amã karõ. Djãm Bẽnjadjwÿr djwÿnh ne imã arê ba arÿm ije ar amã arênhmã? Kati. Ba ije markam dja ba ar amã 'ã ikabên jarê. Bẽnjadjwÿr djwÿnh kum ikaprĩkam ne arÿm ije ikabên jarênh katàt kadjy ijo mex. Ba kam ba katàt ar amã arênhkumrêx.

²⁶⁻²⁷ Me kute gwaj baje amim Jeju marjao bikênh kumex gwaj batokry kumex. Kam, djãm arÿm amjên nàr arÿm aprõ? Dja ga arã'ã. Kwârĩk wãnh kanga kêt. Nàr, djãm amjên kêt rã'ã nàr djãm aprõ kêt rã'ã? Dja ga arã'ã. Kwârĩk wãnh amjên nàr aprõ jabej kêt.

²⁸ Nàr, ga kam arÿm me'õ nire'ÿr mō. Djãm kam ga arÿm amijo ajkên ajaxwe? Kati. Nhym me my'õ 'ÿr mörkam djãm nire axwe? Kati. Djãm arÿm amijo ajkên axwe? Kati. Ba ar amã arê gar ama. Dja gar abenwÿr mōn arÿm amikam ar adjumar punu, ar atokry kumex ma. Ar ajamãnhkrutkam ne ajte ar akrakam dja gar amikam adjumar punu kumex ma. Nàr, dja gar abenwÿr amör kêt ne arÿm ar adjumar punu kumex mar kêt. Apydjikam adjumar punun aje atokry kumex mar kêt. Ar adjumar

punun ar atokry karõ ne ba kukãm ijamak bën bit abenwÿr ar amõr nêje ar akukrà.

²⁹⁻³¹ Akmere àpnhîre ar, ba ar amã arê gar ama. Pykakam mÿjja kunĩ dja ĩ kêt ne. Gwaj mÿjjao baba 'ikrãn ne. Kam, dja gwaj pykakam gwaj banhõ mÿjja kunĩkõt bajamak bën tÿx kêt. Godja arÿm aprõ. Djãm aje o aba rã'ãmã? Kati. Dja ga o aba 'ikrãn ne. Kam kwãrĩk wãnh kõt ajamak bën tÿx kêt. Nàr, godja arÿm amÿr jabej. Djãm amÿr rã'ãmã? Kati. Dja ga amÿr 'ikrãn ne. Kam, kwãrĩk wãnh kõt ajamak bën tÿx kêt. Nàr, godja arÿm akĩnh jabej. Djãm akĩnh rã'ãmã? Kati. Dja ga akĩnh 'ikrãn ne. Kam kwãrĩk wãnh kõt ajamak bën tÿx kêt. Nàr godja ga arÿm pi'òk kaprĩ pãnh mÿjja mex'õ byr jabej. Djãm o aba rã'ãmã? Kati. Dja ga o aba 'ikrãn ne. Kam, kwãrĩk wãnh kõt ajamak bën tÿx kêt. Gwaj pykakam gwaj banhõ mÿjja kunĩkõt bajamak bën tÿx kêt. Djãm gwaj baje o baba rã'ãmã? Kati. Dja gwaj o baba 'ikrãn ne.

³² Mÿkam ne ba ar amã ikabën ja jarê? Bir, dja gar ikabën ja man arÿm pykakam mÿjja kõt ajamak bën tÿx kêt ne adjumar punu kêt.

Me prõ kêt ne me kute kàjkwakam Bënjadwÿr djwÿnhmã àpênh kadjy amimar. O kĩnh kadjy kute amimar. ³³ Me arÿm prõ ne me kute pykakam mÿjja kadjy àpênh kadjy amimar. Kute prõo kĩnh kadjy kute amimar.

³⁴ Me nire arÿm mjênja ne atemã umar nhym me nire me'õ kute 'ÿr mõr kêtja ne atemã umar. Me apÿnh umar. Mjên kêtja Bënjadwÿr djwÿnhmã àpênh kadjy kute amimar. Nãm prĩne kum amijã man Bënjadwÿr djwÿnh mar 'ãno dja. Nhym be,

arým mjênja pykakam mÿjja kadjy àpênh kadjy kute amimar. Nãm kute mjêno kînh kadjy kute amimar.

³⁵ Djãm ar akunĩ akuprÿmã ne ba ar amã ja jarê? Nâr, gar arým aprôkam nâr gar arým amjênkam, djãm kam ar akaprîmã ne ba ar amã ja jarê? Kati. Bênjadjwÿr djwÿnhmã prîne ar amexmã ne ba ar amã arê. Dja gar ikabênja man arým kum adjapênh 'ãno dja. 'Ãno dja nhym mÿjja'õ arým ar akunor kêt. Ja kadjy ne ba ar amã arê.

³⁶ Nâr, akra nhym mjên kêt rã'ã jabej ga arým kam adjumar mex kêt ne ar o aba. Arým abatành mex tèn kum mjên prãm. Arým aje mjênãm arênh ne òr prãm jabej kum angã. Ga kam amex. Kwãrîk wãnh ar abenwÿr mō. ³⁷ Nâr kon, akra kum me my prãm kêt ne aje me'ômã òr prãm kêt. Aje amim akra'ã karõn amim,

—Kati. Ba arek ikrao iba, ane. Jadjwÿ ne mex.

³⁸ Kam ne me kute mebê kra nê mexo me kute memã òr jakrenh.

³⁹ Metîndjwÿnh kukràdjà kôt dja prõ mjên'ã ngrà. Mjên tînrî 'ã ngrà. Nhym kam godja arým mÿjja'õ kubê kubĩ nhym tyk jabej. Dja kum me my 'òdjwÿ 'ÿr mōr prãm jabej arým 'ÿr mō. Dja me'õ kute amim Jeju marbit'ÿr mō. ⁴⁰ Ba kam bajbit 'ã amim,

—Nãm ren mjên kêt rã'ã nhym ren umar mex. Arým ajte mjênkam umar mex ngrire, ane. Nã bãm ã amim ane. Metîndjwÿnh Karõ kute ijo bakam ba badjwÿ 'ã katàt ikabên jarê. Ja ne ba kuma. Tãm ne ja.

8

Me kute mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêxmã mry bôrja'ã ujarênh.

Kô k 13.2; Gar 5.13; Ped k 4.8; Dju k 3.18

¹ Me kute mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêxmã mry bôrja krêndjwỳ. Jadjwỳ ne gar abej ikukij. Gar imã,

—Djãm ar ije amim Jeju mar mỳjja karõmã mry bôrja kurmã? Nàr djãm ar ije kur kêtãm? ane. Jakam ije 'ã ar amã ikabên jarênhmã. Ar ga ne gar we,

—Djãm ar ino kêt? Djãm ar ijamakkre kêt? Arỳm ar ije mỳjja mar, ane. Nà, gwaj bakunĩ baje mỳjja kwỳ mar. Badjwỳ dja ba ar amã arê. Gwaj baje mỳjja kumex markam ne gwaj baje amibên prãm. Nhyim be, gwaj bamã aben jabêkam baje abenmã tỳx jangjênh tẽn kam baje amim Jeju mar mexo amũ aben kamên arỳm mar rax ne.

² Be, me kute mỳjja maro amibên prãm kam djãm mrãmri kute mỳjja markumrêx? Kati. Kraxje kute mỳjja mar mex kêt rã'ã. ³ Nhyim be, me'õ kum Metĩndjwỳnh jabê jabej, tãmja dja Metĩndjwỳnh amipãnh kuma.

⁴ Kam, me kute mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêxmã mry bôr kurja mỳj dja gwaj mar on? Mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêx kunĩ ne kajgokumrêx. Nhyim be, Metĩndjwỳnh pydji. 'Õdjwỳ kêt kumrêx. Ja ne gwaj kam kuma. ⁵ Mrãmri me kute arĩk apỳnh mỳjjamã metĩndjwỳnh jarênh. Kàjkwakam nàr pykakam mỳjja krãptĩkumrêx nhyim me kute arĩk kum metĩndjwỳnh, bẽnjadjwỳr djwỳnh jarênh ba.

⁶ Nãm me te mỳjja kumexmã metĩndjwỳnh jarẽ gwaj bamã ne Metĩndjwỳnh pydjibit. Me Babãm djwỳnh. Tãm ne kute mỳjja kunĩ nhipêx. Kute amikadjy gwaj banhipêx. Bẽnjadjwỳr djwỳnhbê Jeju Kritu pydji. Kôt ne mỳjja kunĩ kato. Gwaj badjwỳ kôt bakato. Ja ne ar aje mar. Badjwỳ ije mar.

⁷ Metĩndjwỳnh pydjibit. Nhym kam mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêx ja ne kajgo. Ne kam djãm me kunĩ kute amim, “Mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêx ne kajgo”, anhỹro ba? Kati. Me kwỳ ja ne me arĩk amim,

—Be, mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêxbê metĩndjwỳnh'õ. Nãm me kwỳ ã amim ane, kute Metĩndjwỳnhkumrêx mar rerekre rã'ãkam. Ne kam arỳm mry bôrja krê. Ne kam arỳm amim,

—Be, mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêxmã ne me kute mry bôrja. Kubê ne metĩndjwỳnh'õ. Ba arỳm mekôt mryja krê. Arỳm ne ba Metĩndjwỳnhkumrêxkam ijaxwe ne, ane. Me kute Metĩndjwỳnhkumrêx mar rerekre rã'ãkam me ã amim ane.

⁸ Nhym be, djãm gwaj baje Metĩndjwỳnh mar tỳxkam ã amim ane? Kati. Gwaj ã amim anhỹr kêt. Gwaj baje mỳjja kunĩ krên kajgokumrêx nhym ajmã kute kêt. Djãm gwaj baje mỳjja'õ krêno Metĩndjwỳnh kôt ajkamẽ? Kati. Nàr, djãm gwaj baje krênkam ne Metĩndjwỳnh gwaj bamã punu jarẽ? Kati. Nàr, djãm gwaj baje krên kêt kam ne gwaj bamã mex jarẽ? Kati. Mỳjja kunĩ ne me kute krên kajgo. Kam ajmã kute kêt.

⁹ Nhym be, gora amijãno dja. Dja gar amidjwỳnhbit maro aban arỳm tu mỳjja karõ nhõ mry

krêno aba. Nok ga ren tu ò mry krêno abao ren me'òo akêx jabej. Nok ga ren me'ò kute amim Jeju mar rerekreja Metĩndjwỳnhbê o akêx jabej nhym ren ate ar ba jabej. Kam gora amijãno dja. Nok ga ren o me'òo akêx ne ren kam aje mỳjja kute me par tok nhym me rôròk pyràk.

¹⁰ Ga amim,

—Djãm ije mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêx nhõ mry krênkam Metĩndjwỳnhbê ajmã ikuten ijaxwe? Kati. Ije krênkam ajmã ikute kêt. Mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêx ne kajgo. Ò mrydjwỳ ne kajgo, anhỹro aba. Aje amim anhỹro abakam ne ga tu mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêx nhõ kikretikam tẽn me ikô'ã nhỹ. Nhỹ:n arỳm ò mry krê. Nhym arỳm me'ò kute amim Jeju mar rerekre awỳr bõx ne arỳm amim omũ. Djãm kute 'ã amim karõ kêt mã got? Kati. Dja amim,

—Je, ba badjwỳ krêno iba, ane. Kute Metĩndjwỳnh mar rerekreja dja amim anen arỳm krêno ba.

¹¹ Ga amim,

—Djãm ije mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêx nhõ mry krênkam Metĩndjwỳnhkumrêxbê ajmã ikuten ijaxwe? Kati. Ije mry krênkam ajmã ikute kêt. Mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêx ne kajgo. Ò mry ne kajgo, anhỹro aba. Ne kam tu mỳjja karõ nhõ mry krê. Nhym kam aje me'òo akamyja kute Metĩndjwỳnh mar rerekreja arỳm apumũ. Ta kute anhỹr djwỳnhrà m arĩk amim,

—Mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêxbê metĩndjwỳnh'ò. Dja ba ò mry krên arỳm Metĩndjwỳnhkumrêxbê ajmã ikuten arỳm ijaxwe, anhỹro ba. Ta kute arĩk amim anhỹro ba ja ga arỳm

tu nokrekam mỳjja karõ nhõ mry krẽ. Nhy m arỳm apumũn amim,

—Ga, me'õ kute Metĩndjwỳnh mar tỳx kute mỳjja karõ nhõ mry krẽnja pumũ. Je, ba badjwỳ kuro iba, ane. Ne kam arỳm tu mỳjja karõ nhõ mry krẽ. Kritu kute utàr kadjy arỳm axwe pãnh ty. Akamy kute amim Jeju mar rerekre jaxwe pãnh ty. Ga krẽ nhy m arỳm akudjwa kukrẽ. Kukrẽn arỳm arĩk amim, “Ijaxwe”, anhỹro ba.

¹² Akamy kute amim Jeju mar rerekreja ta kute arĩk amim,

—Dja ba mỳjja karõ nhõ mry'õ krẽn kam ajmã ikuten ijaxwe, anhỹro ba. Ga mỳjja karõ nhõ mry krẽ nhy m arỳm akudjwa kwỳ krẽn arỳm arĩk amim, “Ijaxwe”, anhỹro ba. Nhy m kam Kritu arỳm ga amã, “Ajaxwe”, ane. Ga ren krẽn kêt nhy m Kritu ren amã ajaxwe jarẽnh kêt. Nhy m be, kati. Ga krẽ nhy m Kritu arỳm amã, “Ajaxwe”, ane. ¹³ Kam mỳj ne ba ren ba nẽ. Bir, ba ren mỳjja karõ nhõ mry krẽ nhy m me'õ kute amim Jeju mar rerekre ren ikudjwa kukrẽn ren amim, “Ijaxwe”, ane ba ren kam ajte krẽn kêt kumrẽx. Me kute ipumũnh ne ikudjwan kute amim, “Ijaxwe”, anhỹr karõ dja ba ajte krẽn kêt kumrẽx.

9

Jeju kute Paur janor'ã kute memã amijarẽnh.

¹ Djãm mrãmri ne ba we imã mỳjja kĩnh ne ije o ibamã nhy m me we ipa 'amỳ ba we te ije o ibamã? Kati. Ba ne ba ije o iba kêt. Djãm mrãmri ne we Jeju ta kute ijanor kêt? Kati. Mrãmri ne ta kute ijanorkumrẽx. Djãm mrãmri ne ba we ije

gwaj banhõ Bēnjadjwÿr djwÿnh pumũnh kêt? Kati. Mrãmri ije omũnhkumrêx. Kum idjâpênhkam djãm 'ÿr ije ar ajo akêx kêt got? Ba ne ba Jeju'ÿr ar ajo akêxkumrêx.

² Wãnh ar abu'ã me wã ijã,

—Kati. Jeju kute Paur janor kêt, ane. Ije Kritu'ÿr me wão akêx kêt kam ne me ã ijã ane. Djãm ar ga ne gar ijã ane? Kati. Ar ga ne gar aje ijã anhÿr kêt. Mÿkam? Bir, ba ne ba Kritu'ÿr ar ajo akêx. Dja gar akubyn amikôt amijo tēn ba ije Kritu'ÿr ar ajo akêxja ma. Ne arÿm amim,

—Mrãmri ne Kritu kute Paur janorkumrêx. Ga, Paur kute Kritu'ÿr ijo akêxja pumũ, ane. Dja gar ã amim ijã ane.

Me kute ren Paurdjwÿo djuw mex'ã kute memã amijarēnh.

³ Ar akwÿ ne gar we abenmã,

—Djãm gwaj baje Paur aro djuw mexmã? Ar kute gwaj bamã kukràdjà jarēnh pãnh aro djuw mexmã? Kati. Kwãrĩk wãnh gwaj o pãnh kêt. Djãm Jeju ne Paur jano got? Kwãrĩk wãnh gwaj Paurmã o pãnh kêt, ane. Ar akwÿ ã ijã ane. Me kwÿ jamã ije jakam amijarēnhmã.

⁴ Jeju kute ar 'õdjwÿ janorja ar awÿr bõx ne ar amã kukràdjà jarē. Gar kam pãnh arkum mÿjja ngã nhym ar kukrēn o ikõ. Nhym be, ar ba, djãm ar bajbit ne gar ren ar imã o pãnh kêt got? Ar ije amã kukràdjà jarēnhja gar ren ar imã o pãnhkumrêx.

⁵ Ar kute ni kute amim Jeju mar'ÿr mör ne mã amikôt o ba. Djãm kam bajbit ren iprõ'ÿr imör kêt got? Ba ren iprõ'ÿr imörkumrêx. Wãnh ne Jeju kute ar anor 'õdjwÿ ar memã arēnhõ ban mã prõ japrôn

o ba. Jeju kôt axikôt ar apôxdjwÿ. Pedrudjwÿ. Idji 'ôdjwÿbê ne Xepa. Wănh ne ar mǎ prô japrôn o ba.

⁶ Jeju kute ar 'ôdjwÿ janorja ar ar awÿr bôx ne ar amǎ arê gar arÿm memǎ kabêno pănh. Nhym be, bamê Banabemê ne bar ije ar amǎ pănh'ǎ idjà'wÿr kêt. Ar idjà'yr pănh ne bar amim inhô pi'ôk kaprî jamÿ. Djǎ ne ba ren ar amǎ ikabên pănh'ǎ idjà'wÿr kêt? Kati. Ba ren ar amǎ ikabên pănh'ǎ idjà'wÿrkumrêx.

⁷ Ga, me krâkamngônhja pumũ. Nhÿnh got krâkamngônh'ô me 'ÿr prôt ba ne ta ô pi'ôk kaprîo kute amim djwÿ, mÿjja jamÿnh? Kati, kute anor djwÿnh nhô pi'ôk kaprîo ne amim mÿjja jamÿ. Kute me aêro ba nhym kute pănh memǎ pi'ôk kaprî nhôro ne me amim mÿjja jamÿ. Ga, ajte me kute pidjô kre nhym nep nhym me kute kurja pumũ. Djăm pidjô nep nhym me kute kur kêt got? Ga, nep nhym me kute kre pănh kute krênja pumũ. Ga, ajte me kute mrykî'âtomtio djuw mexo baja pumũ. Djăm kute kǎ kangô kwÿo kôm kêt got? Kute kwÿo kôm kumrêx. Kute o djuw mex pănh kute kwÿo kôm kumrêx.

⁸ Ba ibê pykabê me'ô kajgo ne ba ar amǎ ja jarê. Nhym kôt Metîndjwÿnhdjwÿ ar amǎ arê.

⁹ Kamǎ ne amrêbê: me bakukâmâre Môjdjê memǎ 'ǎ karô. Năm Metîndjwÿnh kukwakam memǎ 'ǎ karôn memǎ kum,

“Mryti kute ituo me amǎ bǎygogo ngănhho tēm kam kwârîk wănh ajkwabê ijê djǎ inhumǎ adjār kêt.

Kwârîk wănh ta àpênh pănh ô kwÿ krê.”

Năm ǎ memǎ ane. Djăm Metîndjwÿnh kute mry-bit mar? ¹⁰ Djăm kute gwaj bamar kêt? Kati.

Kute gwaj badjwý gwaj bamar. Gwaj bajã ne kabên jarê. Kam, gê pur kre djwýnh àpênh ar bakam tu amim djwý kwý kamnhĩxkumrêx ne djwý tỳxkam amim kwý byrkumrêx. Kute kre pãnh kwý byrkumrêx. Gê djwý ngãnh djwýnhdjwý àpênh ar bakam tu amim djwý kamnhĩxkumrêx. Ne àpênh pãnh amim kwý byrkumrêx.

¹¹ Ar badjwý ne bar arým ar amã Metĩndjwýnh kabên jarê. Bar ren ar abê pãnh byrkumrêx. Ar ije mrãmri ne me kute purkam 'y kre pyræk. 'Y ingrôt ne abatãnh ne arým ngrà. Nhym kam me êo mõi arým amim kwý by. Ar badjwý ne bar ar amã Metĩndjwýnh kabên jarê. Djãm ba ren ar ije pãnh ar akutã mỳjja'õ byr kêt got? Ba ren ar ije ar abê pãnh byrkumrêx. ¹² Me'õdjwý ne me ar awýr bõx ne ar amã Metĩndjwýnh kabên jarê. Ne kam ajte ar amã pãnh'ã a'uw gar tu memã mỳjja ngã. Me kute ar amã arênh pãnh tu memã mỳjja ngã. Ar badjwý ar ibê ar anhõbikwakumrêx ne bar ar amã Metĩndjwýnh kabên jarê. Mỳkam ne gar ren ar ibê pãnh nê? Djã ne bar ren ar amã 'ã a'uw gar ren ar ibê pãnh nê? Kati. Gar ren ar ibê nê kêt. Gar ren ar ikabên pãnh ar imã mỳjja ngã bar ren ar abê byrkumrêx.

Nhym be, kati. Ar ba ne bar ije ar abê pãnh byr kêt. Te mỳjja prãm ar ikangõ. Te ar idjã'wýr ar ikangõ. Bar amim,

—Kati. Ba ren ar memã Kritu'ã ujarênh ny jarên iby ren memã pãnh jarê nhym ren me abenmã, “Je, mỳkam ne Paur gwaj bamã Kritu'ã ujarênh ny jarên ajte gwaj bamã pãnh jarê”, ane. Ne ren abenmã ja jarên ren arým Kritu mar rerekre. Nã

bãm ar ã amim anen kam ar ikabên pãnh jarênh kêt ne.

¹³ Be ga, Metĩndjwýnh nhõ kikretikam me àpêho ku'êja pumũ. Me kute kikretikam mýjjao memã àpêho pãnh. Me kute kikretikam Metĩndjwýnhmã mry par ne kute bõro ku'êja kute àpênh pãnh amim mry kwý 'yr. Ja ne gar arým aje mar. ¹⁴ Kôt ne Běnjadjwýr djwýnh arým memã 'ã karõn memã kum,

—Gê me kute memã ujarênh ny jarênhja pãnh amim me kutã mýjja kwý byn õ kwý krên mex, ane.

¹⁵ Nhym be, ba ne ba ije ar amã 'ã idjà'wýr kêt. Nâr djãm arým jakam ije ar amã idjà'wýr kadjy ne ba ã ar amã ikaběno anen ã ar amã pi'òk no'òko ane? Kati. Ba ne ba memã Kritu'ã ujarênh ny jarênh pãnh jarênh kêt. Ne kam ikĩnhkumrêx. Gar ren imã o pãnh ba ren arým ikĩnh kêt ne ren kam ikaprĩre.

Metĩndjwýnhmã àpênh'ã kute memã amijarênh.

¹⁶ Nhym be, kàj bê ije ar amã ujarênh ny jarêho ibakam djãm ba ne ba amim 'ã karõn amim,

—Ba dja ba memã arê, ane? Kati. Mýkam? Bir, Metĩndjwýnh ta ne imã idjàpênh djà'ã karõ ba te akubyn ije aminêmã. Ba ren aminên amim,

—Kati, ba memã ujarênh ny jarênh kêt, ane nhym ren pãnh arým imã kaprĩ jadjà ba ren kam ikaprĩkumrêx. ¹⁷ Godja ba imã memã arênh kĩnhkôt memã arê nhym pãnh arým imã ikĩnh djà ngã. Nhym be, dja ba imã memã arênh kĩnh kêt kam tu memã arêho iba. Mýkam? Bir, Metĩndjwýnh ta kute tu imã 'ã karõkumrêxkam. Kam ne ba tu memã arênhkumrêx.

¹⁸ Ije ikabên pãnh jabej kêt kam mýj dja ijo kĩnh? Bir, ije memã Kritu'ã ujarênh ny jarênh ne memã

pãnh jarênh kêt kam ne ba ikĩnhkumrêx. Me kute amã amijo à'wÿrja ne me amijo a'uw nhym be, bajbit ne ba ije amijo idjà'wÿr kêt. Kam ne ba ikĩnh.

¹⁹ Djãm pykakam me'õ ne ipa 'amÿ ba kum apên arÿm memã Jeju jarênh o iba? Kati. Me'õ ne kute ipa 'amÿnh kêt. Ba ne ba memã arênh o iba. Te me'õ kute ipa 'amÿnh kêt ba imã me kĩnh. Imã me kunĩ kĩnh ne ije memã arênh o iba. Ije mrãmri ne me'õ kute amijo me kunĩ nhõ àpênh djwÿnh pyræk. Imã me kunĩ kĩnh ne me kunĩmã arênh o iba. Dja ba me kunĩmã arên arÿm Jeju'ÿr me krãptio akêx.

²⁰ Dja mebê idjaer jabej ba ba amijo mebê idjaer pyræk. Ije Jeju'ÿr mebê idjaer kwÿo akêx kadjy ba ã amijo ane. Me kute Mõj djê kukràdjà mar tÿx jabej ba ba amijo ije Mõj djê kukràdjà mar tÿx. Ije me kwÿo akêx kadjy ba ã amijo ane.

²¹ Nàr me kute mebê idjaer kukràdjà mar kêt jabej ba ba amijo ije mebê idjaer kukràdjà mar kêt. Ije me kwÿo akêx kadjy ba ã amijo ane. Djãm kam ije Metĩndjwÿnh kukràdjà 'amÿnh rerekre? Kati. Ije Metĩndjwÿnh kukràdjà 'amÿnh tÿx ne Kritu kukràdjà 'amÿnh tÿxkumrêx.

²² Me rerekremã ba ba amijo irerekre pyræk. Ije me rerekre kwÿo akêx kadjy ba ã memã amijo ane. Me kunĩmã ije amijo me uræk. Ije amijo me uræk kunĩkõt dja ba Jeju'ÿr me kwÿo akêx jabej. ²³ Dja ba amijo me uræk ne memã ujarênh ny jarê nhym me arÿm amim kuma. Ba kam arÿm amim ikĩnh djà by, Metĩndjwÿnh kute memã me kĩnh djà nhõrja amim kuby, me ro'ã kuby.

²⁴ Be ga, me kute aben rer djàja pumũ. Kam me kute aben rer kadjy me kunĩ prõt. Nhym be,

me'ô pydjibit me kunĩ ren arým amim kĩnh djà by. Krãdjêja by. Djãm ar aje ja mar kêt? Ar gadjwý dja gar Jeju man kôt ar amijo aba. Atýx ne kôt amijo aba ne amã djukanga kêt. Dja ga anen arým akĩnh djà byrkumrêx. Metĩndjwýnh kute memã kĩnh djà nhôrja byrkumrêx. ²⁵ Nhyim kam me kute me rer prãmja kunĩ ne me kadjy amijangri týt. Kute kĩnh djà punu byrmã. Kute pi'ôo krãdjê byrmã amijangri týt. Nhyim be, gwaj ba ne gwaj baje bakĩnh djà punu prãm kêtja byrmã. Kadjy gwaj Metĩndjwýnhmã amijangri týt ne katàt ar amijo baba. Nok gwaj ren kum amijangri kêt ne ren Metĩndjwýnhmã bamex kêt nhyim ren gwaj bamã kĩnh djà nhôr kêt.

²⁶ Djãm ije mrãmri ne me arĩk prôt pyræk ne amikukãm ikĩnh djà mar kêt got? Ba amikukãm ikĩnh djà mar 'ãno djan Metĩndjwýnhmã apê. Djãm me ajbit ije me akre? Djãm ije amijakre kêt got? Ne ba ren amijakre kêt ne ren ije mrãmri ne me bit kute ikra krão me titikmãn kôkremã ukabêr kajgo pyræk ne ren ikajgo mexi. ²⁷ Nhyim be, kati. Nã bãm mã amijakren mã amikukràn amim,

—Je, djãm ije amidjwýnhbito kĩnh ne ijaxwemã? Kati. Kwãrĩk wãnh ijaxwe kêt, anen mã akubyn aminê. Ne kam ije mrãmri ne me ta kute amiti-tik pyræk. Ne mã amijakren arým amiman katàt amikabên kôt ar amijo iba. Ije mrãmri ne me kute me pa 'amýnh nhyim me kute katàt me kabên mar ne mekôt amijo ba pyræk. Ne ba ren me ajbit jakren ren amijakre kêt ne ren arým ate amijo iba. Nhyim kam Metĩndjwýnh ren arým imã,

—Djãm amã dja ba kĩnh djà ngã? Kati. Ije amã ôr

prãm kêtkumrêx, ane.

10

Memã mebê idjaer tũm'ã ujarênh.

Idja 3.8; Djuda 5

¹ Be, akmere, àpnhĩre ar, ar aje mar kêt karõ ne ba ije ar amã me bakukãmãre'ã idjujarênhmã. Amrêbê: ne me bakukãmãre kapôt kukritkam mō. Metĩndjwỳnh ne me kadjy kakrã nhipêx nhym me kunĩ kakrã parbê mō. Nhym kam ngô raxbê pyka kêt aprakamã memã ajkij nhym me kam ngô bikjêrkôt mōn rê. ² Me kunĩ Mōjdjê kôt ar amijo ba. Ga, me kute ngômã gwaj bajangjênhja pumũ. Nhym me gwaj bajã amim,

—Ga, me arỳm kute Jeju mar ne kôt amijo baja pumũ, ane. Me bakukãmãredjwỳ kunĩ Mōjdjê kôt ar amijo ba ne kakrã parbê mōn ajte ngô parbê mōn rê. ³ Metĩndjwỳnh memã djwỳ jano nhym axidjuw nhym me kunĩ djwỳ jabit kuro ba. Nhym ta ajte memã ngôo kato nhym me kunĩ ngô jabito kôm ar o ba. ⁴ Metĩndjwỳnh nhõ kên ne mekôt ar ba nhym me kôt ngôo kôm ar o ba. Kên ja ne Kritu'ã amijakre.

⁵ Nãm Metĩndjwỳnh te meo djuw mexo ban me kunĩkam kĩnh kêt. Nãm me kwỳ ngrêrebitkam kĩnh. Ne me krãptĩkam kĩnh kêt nhym kam me arỳm ty. Nhym wãnh me kapôt kukrit kunĩkôt me tyk jangij nhym me krã wãnh kumex. Me tykkôt ne gwaj Metĩndjwỳnh mekam kĩnh kêtja ma.

⁶ Mỳj kadjy ne gwaj baje me bakukãmãre marmã? Bir, dja gwaj me kuman arỳm me kudjwa ã anhỹr kêt ne bamã mỳjja punu prãm kêt.

7 Kam kwârîk wânh me kwÿ kudjwa kêt ne mÿjjao metîndjwÿnh karõ nhîpêxmã amijarênhô aba kêt. Amrêbê: ne me me bakukãmãre'ã ajarênh memã kum,

“Me mry karõmã mry bôn kukrênh kam kôt kômo nhÿ. O nhÿ:n kam kàjmã dja. Kàjmã djan ajte mry karõmã tor ne kam kînh katio nhÿ”,
ane.

Ga, me kute amrêbê: memã 'ã ujarênh nhym me bakukãmãre kute 'ã pi'ôk no'ôkja pumû.

8 Nãm me mjên djwÿnh kupa'ã nâr prõ djwÿnh kupa'ã kurê ba. Kwârîk wânh gwaj me kudjwa kêt. Me bakukãmãre kwÿ ã anen kam akati pydjikam arÿm ty. Krãptî: kubê 23.000 arÿm ty.

9 Nãm me kwÿ ajte amim,

—Ba ijaxwe mex gê goja ijo ajkê. Goja Metîndjwÿnh mrãmri kute ipumûnh jabej goja ijo ajkê, anhÿro ba. Nãm me amim anhÿro ba: nhym kangã krãptî arÿm bôx ne me imex ne. Kwârîk wânh gwaj me kudjwa ã bakabêno anhÿr kêt.

10 Me kwÿ Bênjadjwÿr djwÿnhmê õ àpênh ar'ã kabên ar ba. Bênh prîkam 'ã kabên ar ba. Kwârîk wânh me kudjwa kêt. Nãm me'ã kabên ar ba: nhym Metîndjwÿnh arÿm me'ÿr kadjy mrânh djwÿnh jano nhym me arÿm me'ÿr bôx ne arÿm me imex ne.

11 Mÿkam ne mÿjja ã me bakukãmãreo anhÿro ba? Bir, gwaj baje amijã mÿjja mar kadjy. Nãm me me'ã pi'ôk no'ôk gwaj arênh maro baba. Arÿm pykakam me kute aminhinomã amimênh djã nhõ akati bôx 'ÿr gwaj mÿjja'ã pi'ôk no'ôk jarênhja maro baba. Dja gwaj amikajmãtã mÿjja man arÿm bamã bajaxwe pyma. Me kute gwaj babê bajaxwe pyma kadjy ne

me arým me'ã pi'ôk no'ôk ne. ¹² Dja gar amijã ano tÿx. Nok ga ren ar ajõ amim,

—Ba ne ba itÿxkumrêx. Ije me kudjwa ã ijaxweo anhÿr prãm kêt, anhÿro aba. Nok ga ren ar te amityx jarên ren arým me kudjwa ren ajaxwe ar aba.

¹³ Nhym be, jakam ne me ar ajaxwe'ã ar amã àpnênh ba. Djãm ar gajbit ar ajaxwe'ã ar amã àpnênh ba? Kati. Nãm ar ajaxwe'ã ar amã àpnênh ban tãm'ã me kunĩmã àpnênh ba. Nhym be, Metĩndjwÿnh ne kute gwaj bamar ne kabênkumrêx. Amikabên kôt dja mrãmri gwaj bajo djuw mexkumrêx ne gwaj bajã ukanga kêt. Dja me te axwe'ã ar amã àpnênh ba nhym arým ar amã tÿx jadjã nhym kam me tÿxo kute ajakrenh prãm kêt. Gar kam arým memã akàx ne ajmã akute kêt.

Me kute mÿjja karõmã amijarênh nêje kute me akre.

Ap 9.20

¹⁴ Kam akmere ar, imã ar ajabêkam ne ba ar amã ikabên jarê. Godja me mÿjjao metĩndjwÿnh karõ nhipêxmã amijarênh prãm kwãrĩk wãnh mekôt amijo anhÿr kêt ne on memã akàx. ¹⁵ Ar akrã mexkam ne ba ar amã ikabên jarê. Goja ije kôt arênh jabej dja ga ikabên mexmã akato.

¹⁶ Gwaj baje ngônhrãkam pidjô kangô'ã Metĩndjwÿnhmã amikĩnh jarênho bakrĩ nhym kôt gwaj bajo djuw mex gwaj bakĩnhkumrêx. Gwaj baje o bakõmkam arým Kritu kamrô'ã kangô jakre. Ne kam arým Kritu kamrô prõt ne tyk baje mar pydji. Ne baje djwÿ kokjêr ne krênkam arým Kritu nhĩ'ã djwÿ jakre. Ne kam arým me kute Kritu

pîte'y'ã nhôr nhym tykja baje mar pydji. Mrãmri ikabênkumrêx. ¹⁷ Gwaj Kritu pydji'ã djwý jakren pydjin kubyn bakunî kukrê. Te bakrãptîn kute gwaj banhî pydji pyrãk. Ne kam baje djwý pydjija kwý krênkôt baro'ã Kritu mar pydji.

¹⁸ Ga, me bakukãmãrebê idjaerjadjwý pumũ. Me kunî Metĩndjwýnhmã mry bôrja krê. Me kute krênkam arým ro'ã mar pydji. ¹⁹ Mýj ne ba ije me kute mýjjao metĩndjwýnh karõ nhipêx'ã ar amã arênhmã? Bir, mýjjao metĩndjwýnh karõ nhipêx tĩn ne ar ba kêt ne kajgo. Me kute kum mry bôrdjwý me kute kur kajgo.

²⁰ Nhym be, me kute Metĩndjwýnh mar kêtja ne me mýjjao metĩndjwýnh karõ nhipêxmã mry bôr ne kum amijarêno ba. Djãm Metĩndjwýnhmã ne me amijarêno ba? Kati. Me karõ punu ar bajamã ne me amijarêno ba, Xatanaj nhõ àpênhjamã amijarêno ba. Me mýjjao metĩndjwýnh karõ nhipêxmã amijarêno ban kam me karõ punu ar bajamã amijarêno ban kam arým mar pydji. Ne kam 'ã typdji. Djãm kam ar aje me kudjwa me karõ punu mar pydjin 'ã atypdji prãm? Kati. Ja ne ba ar abê uma. ²¹ Djãm ar aje Bênjadjwýr djwýnh nhõ ngônhrãkam pidjô kangôo akôm prãm ne ajte me karõ punu nhõ ngônhrãkam pidjô kangôo akôm prãm? Kati. Djãm aje Bênjadjwýr djwýnh nhõ djwýmã akrĩ prãm ne ajte me karõ punu nhõ mrymã akrĩ prãm? Kati. Kwãrĩk wãnh. ²² Dja gwaj ari amijo akêxo ane nhym Bênjadjwýr djwýnh arým gwaj bakam ngryk ne. Te ta gwaj bajã pydji prãmje arým ngryk ne. Djãm gwaj batýxo baje akrenh got?

*Me katàt ar amijo ban ukaprĩ'ã kute memã karõ.
Mat 20.28; Rô 15.1; Pir 2.4*

²³ Nã gãm ar abenmã,

—Ba apÿnh imã mÿjja kĩnh djàri kunõ iba nhym Metĩndjwÿnh ajmã ijo kêt-kumrêx, anhÿro aba. Djãm ba ne ba ije amim anhÿr? Kati. Djãm apÿnh imã mÿjja kĩnh djàri dja ba kunõ iban arÿm amijo mex? Kati. Gwaj bamã mÿjja kĩnh kunõ babakam djãm kunĩkôt baje amim Jeju mar mex? Djãm kôt gwaj baje mar mexo amũ amikamênh? Kati. Kunĩkôt gwaj baje amũ amikamênh kêt. ²⁴ Kwãrĩk wãnh amidjwÿnhbit mar kêt. Ne aje mÿjjao abamã ar amibu'ã me ama. Me aman kam mÿjja man amim,

—Ba ren o iba nhym ren me arÿm 'ã ipumũ ne ren arÿm Jeju mar prãm kêt. Kam, dja ba o iba kêt-kumrêx, ane. Dja ga ã me maro anen arÿm o aba kêt-kumrêx. Nàr, ga amim,

—Dja ba o iba nhym me arÿm 'ã ipumũn arÿm kum Jeju mar prãm-kumrêx. Kam, tãm dja ba o ibakumrêx, ane. Dja ga ã me maro anen kam arÿm o abakumrêx.

²⁵ Ga, me kute memã mry nhõr djàja pumũ. Kam ne me mÿjjao metĩndjwÿnh karõ nhipêx nhõ mry memã kungã ne mry kajgo tu o akàn kungã. Ga kam mry nhõr djàkam bõx. Aje mry'õ byrmã bõx. Tu mry byn krê. Kwãrĩk wãnh amim me kukjêr ne memã kum,

—Djãm mÿjjao metĩndjwÿnh karõ nhipêx nhõ mry? anhÿr kêt. ²⁶ Amrêbê: ne me bakukãmãre memã kum,

“Pykamẽ pykakam mÿjja kunĩdjwÿ, mÿjja kunĩ ne Metĩndjwÿnh nhõ mÿjja”, ane.

Ja dja ga aman me kukjêr kêt. Tu abyn krê. Kwârîk wãnh amã uma kêt.

²⁷ Nàr, ajtekam godja me'õ kute amim Jeju mar kêtja amã kràn amã,

—Dja ga ikutã anhõ kwý krê, ane ga kum, “Ã”, ane. Tu kute amã mýjja jarênh kunĩ krê. Kwârîk wãnh kum,

—Djãm me karõ nhõ? anhÿr kêt. Dja ga amim,

—Mýjja kunĩ ne Metĩndjwýnh nhõ, ane. Dja ga amim anen tu krê.

²⁸ Nhym be, godja amũ me'õdjwý nĩnh bõx ne amã,

—Be, ja ne me mýjjao metĩndjwýnh karõ nhípêxmã kubõ ga krê, ane. Kwârîk wãnh kam krên kêt. Me'õja ne arîk amim,

—Dja ba me karõ nhõ mry krên arým ajmã ikuten ijaxwe, anhÿro ba. Ga ren omũnh nhiràm arek mýjja karõ nhõ mry krê nhym ren arým akudjwa kwý krê. Ren kwý krên ren arým amim, “Ijaxwe”, anhÿro ba. Mrãmri ne pykamẽ kam mýjja kunĩdjwý, mýjja kunĩ ne Metĩndjwýnh nhõ mýjja.

²⁹⁻³⁰ Nhym be, djãm aje amidjwýnhbit marmã? Kati. Me'õjadjwý dja ga aman omũnh nhiràm krên kêt. Nok ren akudjwa kwý krên ren arým amim, “Ijaxwe”, anhÿro ba. Ga ren amidjwýnhbit ma nhym ren me'õ bõx ne amã kabên ga ren amim,

—Je tô mýkam ne me'õ imã kabên ne ikunoro dja? Arým ba mry ja'ã Metĩndjwýnhmã amikĩnh jarê. Ba tu omũnh nhiràm kukrê, ane. Kwârîk wãnh amidjwýnhbit mar ne omũnh nhiràm krên kêt.

³¹ Ga dja ga katàt ar amijo aban adjukaprĩ. Aje anhõ kwý krên ne akõmkõt nàr aje anhõ

mÿjja kunõ abakôt katàt ar amijo aban adjukaprĩ. Nhyim kam me arÿm apumũn amim,

—Be ga, me kute katàt Metĩndjwÿnh mar ne kôt amijo baja pumũ. Me ukaprĩkumrêx. Kam, mrãmri ne me Metĩndjwÿnh'ã ujarênhkumrêx. Arÿm imã kĩnhkumrêx, ane. Kam, dja me kum Metĩndjwÿnh kĩnhkumrêx.

³² Kwãrĩk wãnh amidjwÿnhbit maro aba kêt. Dja ga amidjwÿnhbit maro aban arÿm Metĩndjwÿnh bê me'õo akêx. Mebê idjaer nàr me bajtem nàr me kute amim Jeju mar ne kôt ar aben pydjio baja. Kwãrĩk wãnh aje amidjwÿnhbit maro Metĩndjwÿnh bê me'õjao akêx kêt. Nok ga ren me'õo akêx ne ren kam aje mrãmri ne mÿjja kute me par tok nhyim me rôrôk pyræk. ³³ Ba ije me kunõ kĩnh kadjy ije amimar ne katàt ar amijo iba. Ije mÿjjao iba kunĩkôt katàt ar amijo iba. Djãm ije amidjwÿnhbit mar? Kati. Ije me krãptĩ mex kadjy amimar. Ije Metĩndjwÿnh'ÿr meo akêx nhyim kute me utàr nhyim me mex kadjy amimar.

11

*Mjên dja prõo ba nhyim kàjmã kum rax kamẽ.
Ep 5.22; Xim k 2.9; Ped k 3.1*

¹ Nã bãm Kritu'ã amijakren kôt ar amijo iba. Ar gadjwÿ dja gar ijã amijakren ikôt ar amijo aba.

² Be, ije amrêbê ar amã ikabên jarênh gar aje mar rã'ã ne ikabên kunĩkôt ar amijo aba. Kam ne ba mrãmri ar amã amex jarẽ.

³ Me kute me bikprõnh djækam amikrã'ã prodjwÿ. Jadjwÿ ne gar abej ikukij. Gar imã,

—Dja bar me bikprõnh djâkam ikrã'ã pro jabej. Nâr, dja bar 'ã pro kêt. Mÿj dja bar nê? Nã gãm ar ã imã ane. Jakam ije ar amã ikabên jarênhmã. Ga, me krãja pumũ. Me krãkam ne me umar ne kam kukwakam amũ ikrao apê nâr parkam mrã. Me krã ne amũ me kukràdjã kunĩ ngrêk ne meo ba. Kritudjwÿ ne gwaj bakunõo ba kute mrãmri ne me krã kute meo ba pyrãk. Gwaj bamydjwÿ ne gwaj baprõo baba kute mrãmri ne me krã kute meo ba pyrãk. Metĩndjwÿnhdjwÿ ne Krituo ba kute mrãmri ne me krã kute meo ba pyrãk.

⁴ Godja me my mekõt akuprõn Metĩndjwÿnhmã kabên nâr kukwakam memã kabên jarê djãm kute amikràdjê tur ne o amikrà'ã pro? Kati. Kam kute amikrà'ã prokam mex kêt. ⁵ Nhym be, godja me nire Metĩndjwÿnhmã kabên nâr kukwakam memã kabên jarê djãm amikrà'ã pro? Nã. Me nire kute amikrà'ã prokam mex. Ren kam amikrà'ã pro kêt nhym ren me arÿm kam pijàm ne. Ren me kam pijàm kute mrãmri ne me nire pñne krã kênhkam ren me arÿm kam pijàm pyrãk. ⁶ Dja me nire amikrà'ã pro prãm kêt nhym ren me kum krãnh kê. Mÿj kadjy ren me kum krãnh kê? Bir, pijàm kadjy. Nhym be, kati. Me nire krãnh kênhkam nâr kĩ jakàrkam mex kêt. Mex kêtka me nire amikrà'ã pro.

⁷ Adjâkamã ne Metĩndjwÿnh amimexkõt, amipy-makõt me my nhipêx nhym arÿm mexkumrêx ne uma. Kute amikõt ipêxkam me my kute amikrà'ã pro kêt. Nhym be, djãm Metĩndjwÿnh amimexo me nire nhipêx? Kati. Kute amimexo me nire nhipêx kêt. Nãm me my mexo me nire nhipêx.

Kam dja me nire amikrã'ã pro. ⁸ Djãm me'õ nireo ne Metĩndjwýnh my nhipêx? Kati. My nhõkwao ne ni nhipêx. ⁹ Djãm me my me nirekõt ba kadjy ne my nhipêx? Kati. Mykõt ba kadjy ne ni nhipêx.

¹⁰ Kam dja me nire me my kabẽn man kõt ar amijo ba. Kamdjwý dja me nire arým amikrã'ã pro. Amikrã'ã pron arým memã amijo amirĩt. Mrãmri kute mjên kabẽn mar ne kõt amijo bakumrêxja dja memã o amirĩt nhym me arým omũ. Dja amikrã'ã pron Metĩndjwýnh kadjy mrãnh djwýnhmãdjwý amijo amirĩt nhym me arým omũ.

¹¹ Nhym arým me kute Bẽnjadjwýr djwýnh markam djãm me nire ta ar ban kum me my mar prãm kêt ne ar ba? Kati. Nàr, djãm me my ta ar ban kum me nire mar prãm kêt ne ar ba? Kati. Ar ta ne ar ar ba kêt. Arkum aben mar prã:m. ¹² My nhõkwao ne ni nhipêx nhym me nire kurũmdjwý arým me my apõx. Nhym be, Metĩndjwýnh rax ne mýjja kunĩ nhipêx. ¹³ Be, godja me nire amikrã'ã pro kêt ne Metĩndjwýnhmã kabẽn jabej djãm kam mex? Ar ga dja gar amim mex jabej kabi.

¹⁴⁻¹⁵ Me my kĩ jabjêkam mex kêt. Nhym be, me nire kĩ jabjêkam me kum me kĩnhkumrêx. Me krã'ã pro kadjy ne mexkumrêx. ¹⁶ Nhym dja ar ajõ aje me nire krã kajgo mýr jabej akabẽno ijapanh prãm. Kwãrĩk wãnh rã'ã. Djãm ar ikam me nire kute amikrã'ã pro kêt? Nàr djãm amũ me kute amim Jeju mar ne kõt ar aben pydjio baja apýnh ba djãkam me nire kute amikrã'ã pro kêt? Arkati. Me nire amikrã'ã pro. Tãm dja gar ama. Tãm ne ja.

Me kute Jeju'ã djwý jakren kute kur.

17 Gar abikprôn̄h ne aje amim Jeju mar kadjy djwỳ krê. Be, djã ne gar akuprôn̄ arỳm Jeju man aje mar mexo amũ aben kamê? Kati. Ar aje Jeju'ã djwỳ krên ne aje Jeju marmã akuprôn̄ ate aben kam amex kêt ne. Djãm kam we ije ar amã mex jarênhmã? Kati. Kam ar amex kêt kumrêx.

18 Ar aje amim Jeju mar ar aje aben pydjio abakam gar we arỳm apỳnh mỳj xêjakôt akrĩ ne arỳm abenã akabê:n ne. Ja ne me nĩnh imã arê ba arỳm kuma. Birãm mrãmri ne me kabênkumrêx.

19 Mrãmri gêdja ar akam me kwỳ abenã kabê:n ne. Nhyim be, mỳj xêja dja mrãmri Metĩndjwỳnhmã mex? Djãm me ajkwa kajgokambit memã kum,

—Ba ne ba ije amim Jeju mar, anhỹro ba ne kute katàt kôt amijo ba kêt? Djãm kam me arỳm Metĩndjwỳnhmã mex? Kati. Me kum mex kêt kumrêx. Nhyim be, me kute tu amim Jeju markumrêx ne katàt Jeju kôt ar amijo ba. Be, me ja ne me mrãmri Metĩndjwỳnhmã mex kumrêx.

20 Ar abikprôn̄hkam djãm ar aje Bênjadjwỳr djwỳnh mar kadjy ne gar anhõ kwỳ krê? Kati. Ar aje amidjwỳnhbit mar kadjy ar anhõ kwỳ krê.

21 Nã gãm ar apỳnh aben bê anhõ djwỳ jamỳn o aprôt ne o akrĩ. Nhyim me kwỳ kum prãm ne te 'ã ar apumũ. Gar akwỳ atekam anhõ kwỳ krên raxkam ajbã. 22 Djãm ar aje anhõ kwỳ krên ne akõm kadjy ar anhũrkwã kêt kam ne gar aben bê djwỳo aprôt? Djãm ar amã me kute amim Metĩndjwỳnh mar ne kôt ar aben pydjio baja kurên me õ mỳjja kêtja kanga nhyim me arỳm pijãm ne? Mỳj dja ba kam ar amã arê? Djãm kam ije ar amã amex jarênhmã? Kati. Kam ar amex kêt kumrêx.

²³ Nhym be, gwaj babikprônh ne baje djwỳ krên ne baje Jeju tyk marmã. Bênjadjwỳr djwỳnh ta ne imã tãm'ã karõ ba kuman arỳm amrêbê ar amã arê. Ne jakam ije ajte kôt ar amã tãm jarênhmã. Bênjadjwỳr djwỳnh Jeju arỳm djwỳ by. Djuda ate tēm ne kute kurê djwỳnhmã kangao ãmri nhym akamãt tãmkam arỳm djwỳ byn ²⁴ 'ã Metĩndjwỳnhmã amikĩnh jarê. Ne kam arỳm kôt ba djwỳnh arkum djwỳ kokij ne 'ã aminhĩ jakre. Ne arkum,

—Ar abyn krê. Inhĩ ne ja. Dja me pĩte'y'ã inhôn ibĩ. Dja gar akuprôn inhĩ'ã djwỳ jakren krê. Dja gar ã imaro anen imar rã'ã ne. Nãm ã Jeju arkum anen arkum kungã nhym ar arỳm kukrê. ²⁵ Kukrên arỳm krên pa.

Nhym kam arỳm ngônhrãdjwỳ by. Ngônhrãkam pidjô kangô byn arỳm arkum,

—Pidjô kangô ja ne ikamrô prôt ne ityk'ã amijakre. Arỳm ikamrô prôt ne itykkôt gêdja Metĩndjwỳnh arỳm memã kabên ny jarênh mãmđji. Gêdja memã kum, “Dja gar tu amim ikra markumrêx ba arỳm ajaxwe maro aknon akam ingryk kêt”, ane. Kabên ny ne ja. Dja gar akuprôn ikamrô'ã pidjô kangô jakren o ikôn ã imaro anen imar rã'ã ne. Nãm ã Jeju arkum ane. ²⁶ Kam dja gar akuprôn 'ã djwỳ krên 'ã pidjô kangôo ikôn ã maro ane. Ar aje ã maro anhỹr kunĩkôt gar arỳm memã Bênjadjwỳr djwỳnh tyko amirĩt. Dja gar memã o amirĩto akrĩ tãmã nhym ĩ akubyn bôx.

²⁷ Kam me kute Bênjadjwỳr djwỳnh nhõ djwỳo mỳjja kajgon kute krênja ne me arỳm axwe. Me kute Bênjadjwỳr djwỳnh nhõ pidjô kangôo mỳjja kajgon kute o kômja ne me arỳm axwe. Kute

Bĕnjadjwÿr djwÿnh tyk mar kĕtkam ne axwe. Axwe kute mrāmri ne me kute Jejuo bikĕnh ne kamrômã òpòkkam me axwe ja pyràk.

²⁸ Kam dja gar amijaxwe jabej adjumaro nhÿn arÿm amima. Amiman amijaxwe kôt Metĭndjwÿnhmã amijarĕ. Ne kam arÿm Jeju'ã djwÿ krĕn 'ã pidjô kangôo ikô. ²⁹ Dja gar ajô Bĕnjadjwÿr djwÿnh tyk mar kĕt ne tu djwÿ krĕ ne tu pidjô kangôo ikô nhym kam Metĭndjwÿnh arÿm ajo ajkĕ.

³⁰ Ga, ar akrãptĭ aje Bĕnjadjwÿr djwÿnh mar kĕtkam tu ar aje krĕn ne o akômja pumũ. Kam arÿm ar akrãptĭ arerekren akanĕ nhym me kwÿ arÿm ty.

³¹ Gwaj ren bakumrêx bajaxwe jabej badjumaro nhÿn ren arÿm amijaxwe ma. Ne kam ren arÿm amijaxwe kôt Metĭndjwÿnhmã amijarĕ. Nhym kam ren Metĭndjwÿnh arÿm gwaj bajaxwe pãnh gwaj bajo bikĕnh kĕt. ³² Bĕnjadjwÿr djwÿnh kute gwaj babĕ bajaxwe kurĕ. Kute gwaj babĕ kurĕ kadjy ne gwaj bajo ajkĕ. Ne ren gwaj babĕ bajaxwe kurĕ kĕt gwaj ren arÿm akuno. Nhym be, kati. Me axwe kôt me biknor tokry djàkam babiknor kĕt kadjy ne gwaj babĕ bajaxwe kurĕ.

³³ Kam akmere ar, dja gar Bĕnjadjwÿr djwÿnh tyk mar kadjy akuprôn abenkam amako nhÿ. Kwãrik wãnh aben bê anhô djwÿ 'amÿnh ne tu o aprôt kĕt. Dja gar abenkam amako nhÿ. ³⁴ Nhym me'ô kum prãm gê ũrkwãkam ô kwÿ krĕn mex. Ô kwÿ krĕn mexkam gê ar awÿr bôx ne ar aro'ã nhÿ. Ne kam arÿm Bĕnjadjwÿr djwÿnh tyk mar katât ne arÿm djwÿ krĕn kangôo ikô. Mÿkam? Bir, kute pãnh meo bikĕnh kĕt kadjy. Me kute Bĕnjadjwÿr djwÿnh tyk mar kĕt ne tu kute krĕn ne o kômkam

ne Metĩndjwỳnh kute pãnh meo bikẽnh pyma.

Be, ije ar amã mỳjja kwỳ'ã idjujarẽnh prãm rã'ã. Ba wãm itẽm ne ar akam ibõxkambit dja ba ar amã arẽ.

12

Karõkõt me apỳnh Metĩndjwỳnhmã àpênh djã.

Dju k 4.1

¹ Ar ga ne gar Metĩndjwỳnh Karõkõt adjàpênh jabej ikukij, ba arỳm kuma. Ba ar amã 'ã ajarẽ gar ama. ² Amrêbê ar aje amim Jeju mar kêttri ne me amã,

—Dja gar mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêxmã amijarẽho aba. Nãm me ã ar amã ane gar arỳm ari mekõt apỳnh mỳjjao metĩndjwỳnh karõ nhipêx jamakkre kêtjamã amijarẽho aba nhym kute ar amar kêtumrêx. Kam ne gar Metĩndjwỳnh Karõ djàpênhja mar kêt. Ja ne gar aje mar. ³ Kam, ar aje Metĩndjwỳnh Karõ djàpênhja mar kadjy ba jakam ar amã arẽ. Me'õ kute Metĩndjwỳnh Karõ kukwakam kabẽn'õ jarẽnhkam djãm kute memã kum,

—Djãm Jeju mex? Kati, punure, anhỹro ba? Arkati. Metĩndjwỳnh Karõ kukwakam ne me kute Jeju'ã kabẽn mexbit jarẽho ba. Ne kam ajte me'õ kute memã kum,

—Mrãmri Jejubê Bẽnjadjwỳr djwỳnhkumrêx, anhỹro ba, Metĩndjwỳnh Karõbit kukwakam kute arẽho ba.

⁴ Kam, mỳj ne Metĩndjwỳnh Karõ djàpênh kute? Bir, nãm apỳnh mỳjja'ã memã karõ nhym me arỳm kõt kute mar ne arỳm kam kum àpênh ar ba. Djãm kam apỳnh karõ kute apỳnh mỳjja'ã memã karõ?

Kati. Metĩndjwýnh Karõ ta pydji. Pydji kute 'ã memã karõ. ⁵ Bẽnjadjwýr djwýnh kadjy gwaj apýnh badjâpênh djari maro baba. Djãm kam apýnh Bẽnjadjwýr djwýnh? Kati. Bẽnjadjwýr djwýnh ta pydji. ⁶ Metĩndjwýnh apýnh gwaj bajo õ àpênh ne kam kum badjâpênh kadjy apýnh gwaj bamã bano mex, bajamak mex, badjê mex jarê. Djãm kam apýnh Metĩndjwýnh? Kati. Metĩndjwýnh ta pydji.

⁷ Metĩndjwýnh Karõ kute gwaj bakõt amijo amirĩt kadjy arým gwaj bakunĩmã 'ã karõ. Gwaj badjâpênh djã 'ã gwaj bamã karõ. Dja gwaj bakunĩ apýnh badjâpênh djã kõt kum apên arým abenmã Metĩndjwýnh raxo amirĩt ne kam bakunĩ arým ra:x ma. Rax man arým katà:t kõt ar amijo baba nhym arým gwaj bakam kĩnhkumrêx.

⁸ Kute gwaj bakunĩmã àpênh djã 'ã karõ kõt ne Karõ gwaj bakam me kwýmã amak mex jadjà. Nhym kam arým kute memã kabên katàt jarênh mar mexkumrêx.

Metĩndjwýnh Karõ ta ajte gwaj bakam me kwýmã apýnh mýjja mar kêt jarê nhym me arým kõt kute mar ne kute gwaj bamã arênh mar mex.

⁹ Metĩndjwýnh Karõ ta ajte gwaj bakam me kwýmã Metĩndjwýnh raxo amirĩt nhym me arým kõt tu amim Metĩndjwýnh markumrêx.

Metĩndjwýnh Karõ ta ajte gwaj bakam me kwýmã me punuo mex'ã kum karõ nhym me arým kõt kute me punuo mex mar mex.

¹⁰ Nhym ajte gwaj bakam me kwýmã mýjja pumũnh kêt nhipêx'ã kum karõ nhym me arým kõt kute mýjja pumũnh kêt nhipêxja mar mex.

Nhym ajte gwaj bakam me kwýmã kabên jarênh ba nhym kam me arým kõt kute

Metîndjwÿnh kukwakam kabên jarênh mar mex. Nâm ã gwaj bamã ane gwaj kam baje apÿnh mÿjja mar mex ne arÿm o kum badjâpênh ar baba.

Nhym be, me'õ Metîndjwÿnhmã àpênh gêdja gwaj bawÿr bôx. Nâr kon, me'õ me karõ punumã àpênh gêdja gwaj bawÿr bôx. Kute mex pyrâk gêdja gwaj bawÿr bôx. Mÿj dja gwaj me'õmã bakator on? Bir, Metîndjwÿnh Karõ ajte gwaj bakam me kwÿmã me'õ jarênh nhym me arÿm kôt kute kum kator mar mex. Me'õ Metîndjwÿnhmã àpênhkumrêx gwaj bawÿr bôx nhym me arÿm kuman gwaj bamã,

—Metîndjwÿnhmã àpênhkumrêx ne wã, ane. Nâr, me'õ me karõ punumã àpênhja gwaj bawÿr bôx nhym me arÿm kuman gwaj bamã,

—Me karõ punumã àpênh ne wã, ane. Gwaj bakwÿ Metîndjwÿnh Karõkôt badjâpênh djà 'õdjwÿ ne ja.

Nhym kam ajte Metîndjwÿnh Karõ gwaj bakam me kwÿmã me kabên'ã karõ nhym me arÿm kôt kute me bajtem kabên mar kêtja jarênh mar mex.

Nhym kam ajte Metîndjwÿnh Karõ gwaj bakwÿmã me kabên'ã karõ nhym kôt me kute gwaj bakabên djwÿnhkôt amÿ gwaj bamã me bajtem kabên mar kêtja jarênh mar mex. Metîndjwÿnh Karõkôt gwaj bakwÿ badjâpênh djà 'õdjwÿ ne ja.

¹¹Metîndjwÿnh Karõ ta ne kute gwaj bamã apÿnh badjâpênh djàri arênh ne ja. Gwaj banhÿ pÿnhkôt kute gwaj bamã arênh. Ta kute gwaj bajã amim karõn arÿm kôt gwaj bamã badjâpênh djà jarênh ne ja.

*Gwaj baje Kritumê banhõ typdji pyrâk.
Rô 12.4; Ep 4.16; Kor 3.15*

12 Ga, gwaj banhîja pumũ. Gwaj banhîkam apÿnh badjâpênh djà krãptî. Gwaj baparkam bamrãnh djà. Ne banhikrao baje mÿjja kupênh djà. Ne bakrâkam banhõ mÿjja mar djà. Ne banokam baje mÿjja pumũnh djà. Ne bajamakkrekam baje mÿjja mar ne kupênh djà. Be, gwaj banhîkam apÿnh badjâpênh djà krãptîja pumũ. Kritudjwÿ gwaj baje amim mar nhym kute gwaj bajo õbikwakam gwaj baje kumê banhî pydji pyrâk. Ne kam gwaj banhî pÿnhkõt apÿnh badjâpênh djà krãptî, badjumar djà krãptî.

13 Metîndjwÿnh Karõ ne pydji. Ne kam gwaj bakunîo ban Kritu pydji'ã gwaj bamê. 'Ã ne me ngõmã gwaj bajangjênh jakre. Gwaj te babê idjaer nâr te gwaj babajtem nhym arÿm Metîndjwÿnh Karõ Kritu pydji'ã gwaj bamê. Nâr, me arÿm gwaj bakam ar kwÿ pa 'amÿ nhym ar memã àpênh kajgo ar ba. Metîndjwÿnh Karõ arÿm ar o ban Kritu pydji'ã ar kumê. Nâr, gwaj bakam ar kwÿ me kute ar pa 'amÿnh kêtja nhym ar arek mekõt ar ban umar mex. Kwârîk wãnh rã'ã. Metîndjwÿnh Karõ pydji arÿm gwaj bakunîo ban Kritu pydji'ã gwaj bamê. Metîndjwÿnh Karõ kute ngõ pyrâk gwaj bakunî baje pydjio bakõm pyrâk.

14 Ga, gwaj banhîja pumũ. Djãm gwaj badjâpênh djà pydjibit? Kati. Gwaj banhîkam apÿnh badjâpênh djà krãptî, badjumar djà krãptî. Kritudjwÿ gwaj baje amim mar nhym kute gwaj bajo õbikwakam kumê banhî pydji pyrâk. Ba ar amã arê gar ama. Kritu mê gwaj baje banhî pydji pyrâk.

15 Birãm Kritukam gwaj bajõ djâpênh djà kute

gwaj bapar djâpênh djà pyrâk ne kajgo. Ne kam kum àpênh djà kînh kêt. Kum me'ô djâpênh djà kînh, àpênh djà mexkumrêx kute me ikra djâpênh djâja pyrâk kum kînh. Ne kam ren amim,

—Tâmwã ne àpênh djà mexkumrêx. Me kum kînhkumrêx. Nhym be, me kum ba idjâpênh djà kînh ngrire. Mýkam ne Metîndjwýnh Karô imã idjâpênh djà ja'ã karô? Kute Kritu ijo ôbikwa kêt pyrâk. Kute kadjy idjâpênh kêt pyrâk, ane. Djãm kute amim anhýrkam djãm mrãmri Kritu kute o ôbikwa kêt? Kati. Mrãmri kute o ôbikwakumrêx.

¹⁶ Ne birãm atekam Kritukam gwaj bajôdjwý djâpênh djà kute me amak djâpênh djà pyrâk. Ne kam kum àpênh djà kînh kêt. Kum me'ô djâpênh djà kînh, àpênh djà mexkumrêx kute me no djâpênh djâja pyrâk kum kînh. Ne kam ren amim,

—Tâmwã ne àpênh djà mexkumrêx. Me kum kînhkumrêx. Nhym be, me kum ba idjâpênh djà kînh ngrire. Mýkam ne Metîndjwýnh Karô imã idjâpênh djà ja'ã karô? Kute Kritu ijo ôbikwa kêt pyrâk. Kute kadjy idjâpênh kêt pyrâk, ane. Djãm kute amim anhýrkam djãm mrãmri Kritu kute o ôbikwa kêt? Kati. Mrãmri, kute o ôbikwakumrêx.

¹⁷ Ne ren gwaj banobit ne ren gwaj bajamakmê bajamakkre kêt mýjo ne gwaj ren badjumar? Ne ren gwaj bajamakbit ne ren banhijãkre kre kêt mýjo ne gwaj ren badjubâr?

¹⁸ Nhym be, kati. Metîndjwýnh ta gwaj bakadjy apýnh gwaj bakukràdjâ, gwaj badjâpênh djà nhipêx. Ta ne kute amim gwaj badjâpênh djà'ã karô kôt arým apýnh gwaj badjâpênh djà nhipêx. Kritudjwý. Gwaj baje amim mar nhym kute gwaj

bajo ôbikwakam ne gwaj apÿnh kôt badjâpênh djàrio baba.

¹⁹ Nhym be, Metĩndjwÿnh ren gwaj banhijãkredit nhipêx gwaj ren badjâkur kêt, badjâpênh kêt, bamrãnh kêt. Ren gwaj bakukràdjâ'ô pydjibit nhipêx mÿj ne gwaj ren nê? Ne ren gwaj banhijãkredit nhipêx ne ren gwaj bajajkwa nhipêx kêt gwaj ren badjâkur kêt. Ne ren gwaj banhikra nhipêx kêt gwaj ren badjâpênh kêt. Ne ren gwaj bapar nhipêx kêt gwaj ren bamrãnh kêt. Mÿj ne gwaj ren kam nê? Gwaj ren kam ajmã nê.

²⁰ Nhym be, kati. Gwaj bakukràdjâ kunĩ. Gwaj badjâpênh djà krãptĩ. Nhym be, gwaj banhĩ pÿnhbit. Kritudjwÿ gwaj baje amim mar nhym kute gwaj bajo ôbikwakam kute kumê gwaj baje banhĩ pydji pyrâk. Nhym be, apÿnh gwaj badjâpênh djà krãptĩ. Kam kwârĩk wãnh ar amã adjâpênh djà kurê kêt.

Me kute abeno ôbikwan kum aben jabê'ã memã karô.

Rô 12.10; Pir 2.3; Ped k 2.17

²¹ Ba ar amã mÿjja jarê gar ama. Djãm gwaj bamã bano kĩnh ne ate bamã banhikra kurê? Kati. Gwaj bamã bano kĩnh ne bamã banhikra kĩnh ne bamã bakukràdjâ kunĩ kĩnh. Metĩndjwÿnh Karô ne kute gwaj bamã apÿnh badjâpênh djâ'ã karô gwaj o baba ne kam bamã badjâpênh djâdjwÿ kunĩ kĩnhmã. Djãm gwaj baje me kabên mar kêtja jarênh djãm jabit ne gwaj bamã kĩnhmã? Djãm me punuo mex ne gwaj bamã kĩnh kêt mã? Kati. Dja gwaj bamã badjâpênh djà kunĩ kĩnho aben pyrâk.

²² Gwaj bakukràdjâdjwÿ kwÿ rerekre. Gwaj bakĩ, gwaj bajamak, gwaj bajai, gwaj bakukràdjâ

kwỳ rerekre. Te kwỳ rerekre gwaj bamã kî:nhkumrêx ne. Ne ren kêt gwaj ren ajmã nê?
²³ Nhyim gwaj bakukràdjà kwỳ me kum kînh kêt jabej gwaj amim o mex. Gwaj o mex ne kàjmã kamê nhyim me arỳm kum kînh. ²⁴ Gwaj bakukràdjà me kum kînhja gwaj o mex kêt ne kàjmã kamênh kêt.

Metĩndjwỳnhdjwỳ ne Kritu nhõ àpênh aro aben pyràk ne kum ar kunĩ kînh o aben pyràk. Nãm mã me kum õ àpênh kînh kêtjao mex ne kàjmã kum mex kamê. Nhyim kam me arỳm kum õ àpênh kunĩ kînh o aben pyràk. ²⁵ Mỳkam ne õ àpênh o aben pyràk? Bir, ne ren meo aben pyràk kêt nhyim ren me amirax mỳr jabej abenmã kabên ne. Nhyim be, kati. Me kute abenmã anhỳr kêt kadjy ne arỳm õ àpênh o aben pyràk nhyim kam me arỳm abeno djuw mex'ã kabên.

²⁶ Nhyim kam godja gwaj bajõ tokry jabej gwaj bakunĩ arỳm ô'ã batokry. Nàr godja me kàjmã kum rax kamê nhyim arỳm kînh. Kînhkam gwaj arỳm ô'ã bakînh ne. ²⁷ Ar aje tu amim Kritu markam nhyim kute ar ajo õbikwakam ar aje mrãmri ne kumê anhĩ kute pydji pyràk. Nhyim arỳm ar ajo õ àpênh.

²⁸ Me baje amim Jeju mar kunĩ ne kôt ar aben pydjio babaja ne Metĩndjwỳnh kute aben nwhitepã me bajã àpênh rênh. Nãm me bakwỳ'ã memã wa djwỳnh mẽ. Jeju ne amrêbê ar ijano bar 'ã idjujarênh ar iba. Ar ikumrêx. Nhyim me bakwỳ'ã ajte kukwakam kabên jarênh djwỳnh mẽ nhyim me ar ijatãri. Nhyim me bakwỳ'ã memã kukràdjà'ã ujarênh djwỳnh mẽ nhyim me me atãri. Nhyim kam ajte me bakwỳ'ã mỳjja pumũnh kêt nhípêx

djwÿnh mẽ. Ne kam ajte me bakwÿmã me punuo mex'ã karõ gu me baje mar. Nhym kam ajte me bakwÿmã me àpênhkôt o kangõnh'ã karõ gu me baje mar. Nhym kam me kwÿmã meo ba djwÿnh'ã kum karõ nhym me kute mar. Nhym kam me bakwÿmã me kabên'ã karõ gu me kôt baje me bajtem kabên mar kêtja jarênh mar.

²⁹ Djãm kam me bakunĩbê Jeju kute ar anorja? Kati. Me bakwÿbit. Djãm kam me bakunĩbê Metĩndjwÿnh kukwakam kabên jarênh djwÿnh? Kati. Me bakwÿbit. Djãm me bakunĩbê memã kukràdjà'ã ujarênh djwÿnh? Kati. Me bakwÿbit. Djãm me bakunĩ baje mÿjja pumũnh kêt nhipêx mar, baje me punuo mex mar? Kati. Me bakwÿbit. ³⁰ Djãm me bakunĩ baje me bajtem kabên mar kêtja jarênh mar? Kati. Me bakwÿbit. Djãm me bakunĩ baje me kabên djwÿnhkôt amũ memã me kabên mar kêtja jarênh mar? Kati. Me bakwÿbit. ³¹ Kam ar adjàpênh djàja'õ mexo kute kunĩ jakrenh dja gar amã kĩnh. Mex ja dja gar abej tÿx.

Ne kam mÿj dja gar nênh kam apê? Bir, dja gar amã me abên kam apê. Gwaj bamã me abê kêtka badjàpênh kajgo. Gwaj bamã me abêkambit mrãmri badjàpênh mexkumrêx.

13

Me kum me abê'ã ujarênh.

¹ Gwaj bamã me abêkambit ne mrãmri gwaj badjàpênh mexkumrêx. Ne ren gwaj bakam me'õ ren pykakam apÿnh me bajtem kabên mar kêtja jarê nàr ren kàjkwakam Metĩndjwÿnh kadjy mrãnh djwÿnh kabên mar kêtja jarê. Ne ren kum me abê

kêt. Djãm kam mex? Kati. Kum me abê kêt kam kabên kajgokumrêx. Kum me abê kêt kam kabên jarênh kajgo kute mrãmri ne me ngôn krôkrôkti titikkam kanga kajgo pyrâk.

² Nhy m ren gwaj bakam me'ô kute Metîndjwÿnh kukwakam kabên jarênh mar. Ne ren kute mÿjja bipdjur tÿm kunïo amirît mar. Ne ren me kute mÿjja marja kunï ren mar. Ne kam ren kum me abê kêt. Djãm me'ôja rax? Kati. Kum me abê kêt kam ne kajgo me:xi.

Nhy m ren gwaj bakam me'ô ren mrãmri kute Metîndjwÿnh rax markumrêx. Ne ren mÿjja nhîpêx kadjy amim kamnhîx mexkumrêx. Ne ren kum,

—Djÿnwã, dja ga imã krãnhwã kaba, ane. Nhy m ren arÿm kum kadjarkumrêx. Nhy m kam ren me'ôja kum me abê kêt. Djãm me'ôja rax? Kati. Kum me abê kêt kam ne kajgokumrêx.

³ Nhy m ren gwaj bakam me'ô ren ô mÿjja kunï me bikênhmã kungrà. Ne ren kum me abê kêt, mã ne kute? Kati, Kute memã mÿjja nhôrja kajgo mexi, kum me abê kêt kam.

Nhy m ren kam me'ô kute me'ô pytâr kadjy memã kum,

—Kwãrîk wãnh kuwyo tãmwã bîn kêt. Ba dja ga pãnh kuwyo ibî, ane. Nhy m ren me arÿm kabênkôt pãnh kubî. Kubî nhy m tykjao ren arÿm me'ô pytã. Nhy m be, ren tykja anhÿr djwÿnh rãm kum me abê kêt, mã ne kute? Kati, tykja kajgo mexi, kum me abê kêt kam.

⁴ Gwaj bamã me abêkam dja gwaj memã bano kator kêt ne amijamâr 'iry.

Ne bamã me kaprî.

Ne me ô mÿjja'ã bangryk kêt.

Ne bamã me abêkam babên kati kêt.

Ne amijo badjãmra kêt.

⁵ Ne memã bapřire ne memã bakabên jarê.

Ne bamã me abêkam amidjwýnhbit mar kêt.

Ne amijã bangryk nê.

Nhym me'õ gwaj bajo ajkê gwaj amipãnh kadjy
mar kêt kumrêx.

⁶ Ne bamã me abêkam me axwekam bakĩnh
kêt kumrêx.

Ne me kute katàt amijo bakam bakĩnh kumrêx.

⁷ Ne memã me arênh prãm kêt.

Ne bamã me abêkam tu amim me markumrêx
ne amim, “Mrãmri kabên kumrêx”, anen
amiwýr mýjja kamnhĩx kumrêx.

Ne mekôt badjãm týx kumrêx ne 'ã badjukanga kêt.

⁸ Ne bamã me abêkam arým Metĩndjwýnh kadjy
badjapênh kumrêx ne bakajgo kêt kumrêx. Nhym
be, Metĩndjwýnh Karõ kute apýnh memã àpênh djà
jarênhja dja ĩ kêt. Dja kukwakam kabên jarênh
djwýnh ĩ memã arênh kêt. Nhym me ĩ me bajtem
kabên mar kêtja jarênh kêt. Nhym me kute apýnh
mýjja mar djwýnh ĩ mar kêt. Nhym be, djãm me
kum me abên kam kum me abê kêt mã? Arkati.
Dja me kum me abê rã'ã. Ne kam kajgo kêt rã'ã
ne. ⁹ Jakam gwaj mýjja kwýbit man Metĩndjwýnh
kukwakam kabên kwýbit jarê. Gwaj baje kabên
kunĩ mar kêt. ¹⁰ Nhym be, dja ĩ mýjja kunĩ kute
amirĩt djà nhõ akati bõx gwaj arým přine mýjja
kunĩ ma nhym me: x kumrêx. Nhym mýjja kãjbê
mexja arým kêt ne.

¹¹ Amrêbê ipřiri ikabên kute me přire kabên
pyràk. Iprĩri ije mýjja mar kute me přire kute mýjja
mar pyràk. Ne ije amim mýjja'ã karõ kute me přire

amim mÿjja'ã karõ pyræk. Ba kam arÿm ijabatànĥ ne arÿm iprĩre prãm kêt. Ba arÿm iprĩre kam amijo ibaja kanga.

¹² Jakam gwaj baje Metĩndjwÿnh nhõ mÿjja pumũnh mex kêt kute mrãmri ne ixē punukam me kute mÿjja pumũnh mex kêt pyræk. Dja gwaj ã omũnho ane:n kam ĩ arÿm kuka kônĥ omũnh mexkumrêx. Jakam gwaj baje mÿjja kwÿbit mar. Dja gwaj ã maro ane:n kam ĩ arÿm prĩne mar mexkumrêx. Dja gwaj maro kute mrãmri ne ta kute prĩne gwaj bamar pyræk.

¹³ Jakam gwaj tu amim Metĩndjwÿnh markumrêx rã'ã. Ne amiwÿr kamnhĩxkumrêx rã'ã. Ne bamã me abê rã'ã. Ne kam gwaj baje tu amim markumrêxja ne kàjbê mex. Gwaj amiwÿr kamnhĩxadjwÿ ne kàjbê mex. Nĥym be, gwaj bamã me abêja ne mexo kute kunĩ jakrenĥ.

14

Aben kabēn djwÿnhkôt me kute abenmã arēnh'ã memã karõ.

¹ Dja gar mã amã me abê. Ne kam ajte ar amã apÿnh adjàpēnh djàdjwÿ kĩnhkumrêx. Metĩndjwÿnh Karõ kute 'ã ar amã karõja dja gar amã kĩnh. Ne kam ar adjàpēnh djà'ã abê Metĩndjwÿnh kukwakam kabēn jarēnh djwÿnhja dja gar amã kĩnhkumrêx. Abê kukwakam kabēn jarēnh djwÿnhkam aje me aben djwÿnh kabēnkôt memã arēnh. Tãm dja ga amã kĩnhkumrêx.

² Nĥym be, me'õ kute me bajtem kabēn mar kêt jarēnhkam djãm gwaj bajõmã ne arē? Kati. Gwaj bajõ baje mar kêt. Metĩndjwÿnhmã ne arē. Me'õ

ta ne mỳjja mar kêt jarê. ³ Nhy m be, me'ô kute gwaj bakabênkôt Metĩndjwỳnh kukwakam kabên jarênh ja ne mex. Gwaj baje markam ne mex. Nãm gwaj bamã arê gwaj kam bajamak mexo amũ amikamênhô tẽn arỳm Metĩndjwỳnh mar rax ne. Nãm gwaj bamã 'ã karõn gwaj bajo kĩnh. ⁴ Nhy m be, me'ô kute me bajtem kabên mar kêtja jarênh ne amidjwỳnhmãbit arên kam ajbit arỳm amak mexo amũ amikamê. Me'ôdjwỳ kute mar kêt. Nhy m be, me'ô kute me aben djwỳnh kabênkôt Metĩndjwỳnh kukwakam kabên jarênhja. Ja ne me kute amim Jeju marja kunĩmã arê nhy m me arỳm kuma. Ne kam arỳm amak mexo amũ amikamên arỳm Metĩndjwỳnh mar rax ne.

⁵ Ar akunĩ ren me bajtem kabên mar kêtja jarê ba ren kam ikĩnh ngrire. Nhy m be, ren ar akunĩ me bakabênkôt Metĩndjwỳnh kukwakam kabên jarê ba ren kam ikĩnhkumrêx ne. Mỳkam? Bir, ar aje kukwakam kabên jarênhkam ne gar amexkumrêx. Nhy m me'ô kute me bajtem kabên mar kêt jarênhja kàjbê mex. Nàr, godja me'ô ar amã me kabên mar kêtja jarênh jabej. Nhy m me'ôdjwỳ me bakabênkam amũ ar amã me'ô kabên jarê gar arỳm kabên mar jabej. Kambit dja mexkumrêx. Ar aje kabên markam mexkumrêx. Ne kam arỳm ajamak mexo amũ amikamên arỳm mar rax ne. Ar aje amim Jeju mar ne kôt ar aben pydjio baja kunĩ arỳm mar rax ne.

⁶ Akmere, àpnhĩre ar, ba ren ar awỳr bôx ne ren ar amã me bajtem kabên mar kêtja jarê djã ne ga ren ar amim aman akĩnh? Kati. Dja ba ar awỳr bôx ne me bakabênkôt ar amã arê gar arỳm amim aman arỳm akĩnh ne. Metĩndjwỳnh kute imã

mÿjja ny jarênh dja ba me bakabênh kôt ar amã arê gar arÿm amim aman arÿm akĩnh. Nâr ije mÿjja'õ bipdjur tũm mar dja ba me bakabênkôt ar amã arê gar arÿm amim aman arÿm akĩnh ne. Nâr, dja ba me bakabênkôt Metĩndjwÿnh kukwakam ar amã kabênh jarê gar arÿm amim aman arÿm akĩnh ne. Nâr, dja ba me bakabênkôt ar amã Metĩndjwÿnh kukràdjà jarê gar kam arÿm amim aman arÿm akĩnh ne.

⁷ Nhyim be, aje memã me bajtem kabênh mar kêtja jarênhkam aje mrãmri ne me kute me õ'i kakôr punu pyræk. Nhyim kam me abenmã kum,

—Je tô mÿj ne kute kakôr punuja? ane. Ar aje me bajtem kabênh mar kêtja jarênhkam aje mrãmri ne me kute pÿjãbàrekam ngrer punu pyræk. Nhyim kam me abenmã kum,

—Je tô mÿj ngrer punu ja? ane. ⁸ Me krâkamngôn timer apÿnh prôt djari õ me ngrer. Õ'ikam me ngrer. Ne ren me me ngrer kupa'ã õ'i kakô djà ne ren krâkamngôn timer me ngrer man kurê djwÿnhmê aben kutã prôt kadjy akuprõ? Kati.

⁹ Kam ar gadjwÿ ga ren ar memã akabênh djwÿnh jarênh kêt djà ne me ren akabênh ma? Kati. Ne ga ren ar aje kôkmã akabênh nhyim kute akabênh mar kêt pyræk. ¹⁰ Apÿnh me ba djâkam apÿnh me kabênh krãptĩ. Ne kam me kute aben djwÿnh kabênkôt kute aben kabênh kunĩ mar. ¹¹ Gwaj ren me kabênh mar kêtjakam abenmã bakabênh ne ren abeno me bajtem.

¹² Ar gadjwÿ ne gar ã aje aben kabênh mar kêt kam ã abeno me bajtemo ane. Kam, me bakabênkôt dja gar memã akabênh jarê. Metĩndjwÿnh Karõ kute ar amã apÿnh ar adjãpênh djà jarênh dja gar me

bakabênkôt memã akabên jarên kôt apê nhym me arÿm ar akabên markumrêx. Ne kam arÿm amak mexo amũ amikamên arÿm mar rax ne. Me kute amim Jeju mar ne ar aben pydjio baja kunĩ arÿm mar rax ne. Ar adjâpênh djà ja'õ dja gar amã kĩnhkumrêx.

¹³ Kam, ar ajõ aje me bajtem kabên mar kêtja jarênh markam dja ga Metĩndjwÿnhmã amijo a'uw ne kum,

—Me ikabênkam dja ga ajte imã arê, ane. Dja ga ã kum ane gê me bakabênkam ajte amã arê. Ga kam arÿm amũ me bakabênkam memã arê nhym me arÿm ama. Tãm ne ja. ¹⁴ Metĩndjwÿnhmã gwaj bakabênkamdjwÿ. Godja gwaj kum me bajtem kabên mar kêtja jarên arÿm baje mÿj kabên jarênhja mar kêt. Gwaj bajajkwakambit ne gwaj arê ne kam bajamakjao baje mar kêt ne.

¹⁵ Mÿj godja gwaj kam nê? Bir, dja gwaj me bajtem kabên mar kêtjao kum bakabên jarên mã bakabên djwÿnhkôt kum bakabên jarên arÿm amikabên ma. Dja gwaj mã me kabên mar kêtjao kum ngren mã bakabên djwÿnhkôt kum ngren arÿm amikabên ma. ¹⁶ Godja gar me bajtem kabên mar kêt-kôtbit kum mex jarê mÿj godja ar abu'ã me ja kute akôt kum, “Mrãmri”, anhÿr on? Me kute akabên mar kêtja mÿj godja me akôt nê? Me kute akabên mar kêt-kumrêx. ¹⁷ Mrãmri ga me bajtem kabênkôt kum mex jarê. Nhym be, abu'ã me ja dja me amim amar kêt ne amak mexo amũ amikamên kêt.

¹⁸ Ba ne ba ije apÿnh me bajtem kabên mar kêtja jarênh kumex. Ije me bajtem kabên mar kêtja jarênh ar akunĩ jakrenh mex ne. Kam ne

ba Metîndjwÿnhmã amikînh jarê. ¹⁹ Ne kam me kute amim Jeju mar kute aben pydjikam djãm mekam ije me bajtem kabên mar kêtja jarênh prãm? Kati. Nhym be, me kabên djwÿnh ije arênh prãm kumrêx. Ije memã Metîndjwÿnh kukràdjã jarênh nhym me kute mar kadjy ije me kabên djwÿnh jarênh prãm kumrêx. Ne ba ren me bakabên djwÿnhkôt ikabên ngrêrebê 5bit jarên ren imã ikabênja kînh kumrêx. Nhym be, ne ba ren me bajtem kabên mar kêtja kabên krãptî: kubê 10.000 jarên ren kam imã ikabên ja kînh ngri:re ne.

²⁰ Akmere, àpnhîre ar, kwãrîk wãnh ar aprîre kêt ne arîk amim akabên kajgo jarênh kêt. Dja gar ajabatàn ne amim akabên kumrêx jarê. Dja gar me prîre ma. Prî:rekam me axwe kêt dja gar aman me kudjwa ajaxwe kêt ne katàt ar amijo aba. ²¹ Be, amrêbê: ne Bênjadjwÿr djwÿnh me bakukãmãre MÔj djê mã 'ã karô nhym kukwakam memã 'ã karô. Nãm te memã 'ã karô nhym me kute mar kêt ne amakkre kêt rã'ã ne. Nhym kam arÿm memã kabên ne memã kum,
 “Me kabên mar kêt kôt, me bajtem kabên kôt dja ba jakam memã ikabên jarê.

Dja ba te memã arê nhym me amim ikabên mar kêt rã'ã ne.”

Nãm me amakkre kêt kam Bênjadjwÿr djwÿnh ã me bakukãmãre'ã ane nhym me arÿm 'ã pi'ôk no'ôk ne.

²² Kam, ba ar amã arê. Mÿj xê kadjy ne me kute me bajtem kabên mar kêt jarênh? Djãm me kute tu amim Metîndjwÿnh markumrêxja kadjy ne me kute arênh? Kati. Me kute amim Jeju mar kêtja kadjy ne me kute arênh. Nhym be, mÿj xê kadjy ne me kute Metîndjwÿnh kukwakam kabên jarênh,

kute me bakabêh djwÿnhkôt kabêh jarênh? Djãm me kute amim Jeju mar kêtja kadjy ne me kute kabêh jarênh? Kati. Me kute amim Jeju marja kadjy ne me kute kabêh jarênh. ²³ Kam, godja gar akunĩ aben pydjìn akunĩ arÿm me bajtem kabêh mar kêtjakam akabêh jarênh jabej. Nhym me kute Metĩndjwÿnh kabêh mar prãmja ar akôt wadjà. Nàr me kute amim Jeju mar kêtja ar akôt wadjàn ar akabêh ma. Gar me bajtem kabêh mar kêt jarêhno akumexkam mÿj dja me ar ajã abenmã arê? Bir, dja me abenmã abibãnh jarê.

²⁴ Nhym be, dja gar akunĩ abikprõnh djakam akabêh djwÿnhkôt Metĩndjwÿnh kabêh jarê. Aben totokmã arê. Nhym kam me'õ kute amim Jeju mar kêtja ar akôt wadjà. Nàr me'õ kute Metĩndjwÿnh kabêh mar prãmja ar akôt wadjà. Ne kam arÿm amijã akabêh ma:ro nhÿ. Maro nhÿn arÿm amiman arÿm amim,

—Mrãmri ne ba mekôt ajmã ikuten ijaxwe, anhÿro nhÿ. Amimaro nhÿ:n arÿm amim kator mex ne. ²⁵ Dja gar akunĩ akabêh djwÿnhkôt ã arêhno ane nhym arÿm prĩne amima. Kute apÿnh mÿjja punu nhipêx ne kute amikam o bipdjur djàri amikam kuma. Ne kam Metĩndjwÿnh pymaje arÿm tu mÿrbê tÿm ne kum rax jarê. Ne kam arÿm ar ajã me kunĩmã kum,

—Be, mrãmri Metĩndjwÿnh mekmẽ amijo kajkep-kumrêx, ane.

Me kabêh'ã atom ne kute arênh nêje me akre.

Kar 2.42; Idja 10.25

²⁶ Akmere ar, ba apÿnh ar adjàpênh djà'ã ar amã karõ gar ama. Me kute amim Jeju mar rax

kadjy dja gar memã akabên jarê. Me kute amim mar mexo amũ amikamênhmã dja gar memã arê. Kwãrîk wãnh ar akabên kajgo jarênh kêt. Arým ar abikprônkhkam ar aje memã apÿnh anhõ me ngrer jarênhmã nàr memã kukràdjà'õ jarênhmã me kute amim Jeju mar rax kadjy dja gar memã arê. Nàr ar aje me bajtem kabên mar kêt kam akabên jarênhmã nàr Metĩndjwÿnh kute ar amã mÿjja 'õo amirĩtja ar aje memã arênhmã me kute amim Jeju mar rax kadjy dja gar memã arê. Nàr, ar aje me bajtem kabên mar kêtja akabên djwÿnhkõt memã arênhmã me kute amim Jeju mar rax kadjy dja gar memã arê. Kwãrîk wãnh ar akabên kajgo jarênh kêt.

²⁷ Nhy m kam ar akam me'õ ar me bajtem kabên mar kêtja jarênh jabej. Djãm ar krãptĩ kute arênhmã? Kati. Gê ar amãnhkrut nàr ar amãnhkrut ne ikjêkêt arê. Ar jabit. Djãm me kute kabên jarênh'ã atom* ne aben mar kêt mã? Kati. Kwãrîk wãnh. Gê ar aben nHITEPã pÿnh ne memã arênhõ tẽ. Nhy m kam gêdja me'õ me bakabên kõt amũ memã arênhkumrêx. ²⁸ Nàr kon, dja me me bajtem kabên mar kêtja jarê nhy m me'õ kute me bakabênkõt amũ ar amã arênh mar kêt. Kute mar kêt kam kwãrîk wãnh me me bajtem kabên jarênh kêt. Me'õ kute me ijuk'ã ar amã arênh mar kêt kam gê me ja anhikrê. Ar aje aben pydjikam anhikrê. Gê me bixamarkam amimãbit me kabên mar kêt jarên Metĩndjwÿnhmã bit arê.

²⁹ Nhy m kam me'õ ar kute Metĩndjwÿnh kabên jarênhmã. Djãm tu ar krãptĩ kute arênhmã? Kati. Gê ar amãnhkrut nàr kon ar amãnhkrut ne ikjêkêt ne arê. Aben nHITEPã pÿnh ne arênhõ tẽ gê kam ar

* 14:27 'ã krãptĩ

bu'ã me ja ar maro krĩ. Mrãmri Metĩndjwỳnh kabẽn kôt ar kabẽn katàtkumrêx jabej ar maro krĩ.

³⁰ Gê ar aben nHITEPã memã kabẽn jarẽnho tẽ. NhyM kam wãnh me'ôdjwỳ nhỹ nhyM Metĩndjwỳnh arỳm kum mỳjja 'ôo amirĩt nhyM kuma. Gê kumrêx kabẽn jarẽnho ãmja kum anhikrê. NhyM kam me'ô ỳrja kàjmã djan pãnh memã kabẽn jarẽ. ³¹ Gêdja gar akunĩ aben nHITEPã apỳnh ne Metĩndjwỳnh kabẽn jarẽnho tẽ gê me kunĩ arỳm amim ar akabẽn ma. Ar akabẽn man arỳm amim Jeju mar mexo amũ amikamẽn arỳm kôt kĩnh.

³² Metĩndjwỳnh kabẽn jarẽnh djwỳnh ne me kute amimeXkumrêx. Dja gar aminên ar apỳnh ne aben nHITEPã memã akabẽn jarẽ. ³³ Djãm ar aje akabẽn'ã atom ne aje aben kabẽn mar kêtMã? Djãm Metĩndjwỳnh kute ar amã ar akangaja jadjãrmã? Kati. Nãm kute memã me umar mexbit jadjãrmã. Nãm ã apỳnh me kute amim Jeju mar ne kôt ar aben pydjio ba djàri umar mexo ane.

³⁴ NhyM kam me niredjwỳ. Mỳj dja ga me abikprõnh djàkam nẽ? Djãm me nire kute memã arẽnhmã? Kati. Dja me anhikrên me my kabẽn ma. Djãm apỳnh me kute amim Jeju mar ne ar aben pydjio ba djàri me nire kute kam memã kabẽn 'ô jarẽnh? Kati. Kunĩkôt me anhikrê. Ar akam me niredjwỳ, gê me me kudjwa anhikrên me my kabẽn ma. Me bakukãmãre kute Metĩndjwỳnh kukràdjà'ã pi'òk no'òkkôt ne me nire kute me abikprõnh djàkam me my kabẽn mar ne kute kôt amijo bamã. ³⁵ Ne me kute mỳjja'ô marmã, djãm me aben pydji djàkam kute me kukjêrmã? Kati. Gê me akrànMã aminhũrkwãkam mjên kukja. Me

kute amim Jeju mar aben pydjikam me nire kute kabên'ô jarênhkam ne mex kêt ne.

³⁶ Djâm ar ajô aje akabêno ijapanhmã? Djâm ar akumrêx ne gar aje Metîndjwÿnh kabên jarênhmo krax djwÿnh? Djâm ar gajbit ne Metîndjwÿnh kabên ar awÿr bôx? Kati. ³⁷ Godja me'ô we,

—Ibê Metîndjwÿnh kukwakam kabên jarênh djwÿnh, ane. Nâr,

—Ije Metîndjwÿnh Karô mar, ane. Gê tãmwã ikumrêx iman ijã ar amã,

—Paur kabênkumrêx. Kute gwaj bamã kabên'ã pi'ók no'ók ja ne mrãmri Bênjadjwÿr djwÿnh kute kum arênhkumrêx, ane. Dja ã ar amã ane gwaj kam arÿm me'ôja markumrêx. ³⁸ Nâr, dja me'ô amakkre kêt prãm kwãrîk wãnh me'ô kabênja mar kêt.

³⁹ Kam, akmere ar, ar akabên djwÿnhkôt aje Metîndjwÿnh kabên jarênhja amã kînh. Nhyim be, dja ar akam me'ô kute me bajtem kabên mar kêtjakam kabên'ô jarênh prãm jabej. Kwãrîk wãnh kubê adjaptàr kêt. ⁴⁰ Ne kam ar akabên jarênh'ã atom kêt gê mex. Nhyim be, apÿnh dja gar aben nHITEPã akabêno aku'ê. Ije Metîndjwÿnh Karôkôt ar adjapênh'ã idjujarênhno ino rer ne ja. Tãm ne ja.

15

Jeju tyk ne akubyn tî'n'ã ujarênh.

Kar 2.23, 10.39, 13.29

¹ Jakam ba ajte ar amã Kritu'ã ujarênh ny jarê. Ije amrêbê ar amã 'ã ujarênh ny jarênh gar arÿm tu amim markumrêx ne 'ã adjukanga kêt. Ba ajte ar amã tãm jarê. ² Ar aje amim 'ã ujarênh nyja markôt Metîndjwÿnh arÿm ar apytà. Tãm dja ba ajte kàj bê

ar amã arẽ. Ar aje kam tu amim mar tỳx rã'ã jabej arỳm ar apytà. Nàr ar aje mar kajgo jabej.

³ Metĩndjwỳnh ne kute imã kabẽn mex jarẽnhja ba arỳm ar amã arẽ. Kritu ne arỳm gwaj bajaxwe pãnh ty. Amrêbê: Metĩndjwỳnh kute me bakukãmãmremã 'ã ujarẽn nhym me kute 'ã pi'òk no'òk kôt Kritu arỳm gwaj bajaxwe pãnh ty. ⁴ Ty nhym me arỳm adjà. Nhym me kute ajte 'ã pi'òk no'òk kôt 'ã akatin akatin akati nhym arỳm akubyn tĩn ne. ⁵ Nãm akubyn tĩn nhym kam Pedru arỳm omũ. Pedru nhidji 'òdjwỳbê ne Xepa. Nhym kam Jeju kute ar anorbê 12djwỳ arỳm omũ.

⁶ Nhym kam ajte arngro pydjikam gwaj baje meo bakamy krãptĩ kubê 500 ne kam ajmã ijukri 'ã akre kuteja adjwỳnhdjwỳ arỳm omũ. Me kute omũnhja krãptĩ ne akati jakam tĩn ne ar ba rã'ã ne. Nhym me kwỳbit arỳm ty. ⁷ Nãm me omũ nhym kam ajte Xijagu omũ. Nhym kam Jeju kute ar anorja kunĩ omũ. ⁸ Kam ne ba ba me tekren arỳm omũ. Ije mrãmri ne me prĩre nhõ akati nhõkre djà kôt me aêrbê bixadjwỳr pyràk. Imã Jeju kurê:o iba. Nhym kam memã amijo amirĩto ba nhym me omũnho ba. Omũnho ba ba kam badjwỳ arỳm omũ. Nãm ijaêrbê imã amijo amirĩt ba me totokbê arỳm omũ.

⁹ Jeju kute ar anorja djwỳ ar rũnho kute ijakrenh mex. Bajbit mekam ikajgo pyràk. Mrãmri ne me ren kute ijã memã kum, “Jeju ne Paur jano”, anhỳr kêt. Ije me kute amim Jeju marjao ibikẽnho ibakam ne me ren ijã anhỳr ar ba kêt.

¹⁰ Nhym be, kati. Metĩndjwỳnh tu kum ikaprĩ

kôt* Jeju arým ijano ba arým 'ã idjujarênh ar iba. Djãm kum ikaprĩ kajgo? Kati. Ba ne ba kum idjâpênh ar kunĩ jakrenh mex. Djãm ba ne ba apê? Kati. Metĩndjwýnh ta ne tu kum ikaprĩn ikad-jwýnhbê djan ijo ba. Ijo ban ikam apê ba arým kum apê. ¹¹ Nhy m ar wãdjwý kàj bê memã 'ã ujarênh ar ba. Badjwý ba kàj bê memã 'ã idjujarênh ar iba. Bar aktã Kritu'ã memã ajarê gar kam arým tu amim markumrêx.

Medjwý tyk ne akubyn tĩn.

Ruk 20.37

¹² Me arým kàj bê Kritu akubyn tĩn'ã ar amã ajarê gar arým aje mar. Mýkam ne ga ate ar akwý ajte memã kum,

—Kati. Me tyk akubyn tĩn prãm kêtkumrêx, anhỹro aba? ¹³ Ne ren mrãmri me tyk akubyn tĩn kêt nhy m Kritudjwý ren akubyn tĩn kêt ne. ¹⁴ Ne ren mrãmri akubyn tĩn kêt ba ren ar kàj bê 'ã ar amã idjujarênh ar iba kajgo. Ga ren ar gadjwý ren amim maro aba nhy m ren arým kajgo:kumrêx.

¹⁵⁻¹⁶ Ne ren mrãmri me tyk akubyn tĩn kêt nhy m Kritudjwý ren akubyn tĩn kêt ne. Ba ren ar kam me kunĩmã Metĩndjwýnh jarênh'ã ijêxnhĩo iban memã,

—Metĩndjwýnh arým akubyn Krituo tĩn, anhỹro iba. ¹⁷ Ne ren mrãmri Kritu akubyn tĩn kêt ga ren ar amim maro aba nhy m ren arým kajgo:kumrêx. Gar kam ren ajaxwe tũm rã'ã ne.

¹⁸ Nhy m me kute Kritu mar arým tykdjwý ren akubyn tĩn kêt ne ren mrãmri tu biknorkumrêx.

¹⁹ Gwaj ren batĩnri amim Kritu kamnhĩx ne ren

* **15:10** Djãm ba ne ba ijaxwe kêt nhy m pãnh kum ikaprĩ Kati. Ba ne ba te ijaxwe kêtmã. Nhy m be, ta ne tu kum ikaprĩ.

kam arým ty. Ne ren kam akubyn gwaj batîn kêt djã ne gwaj ren kam bakĩnh? Kati. Gwaj ren kam bakaprĩkumrêx. Ne ren bakaprĩo katãt me kunĩ jakrenh mex ne.

²⁰ Nhym be, kati. Mrãmri ne Metĩndjwýnh akubyn Krituo tĩnkumrêx. Kam me kute amim Kritu mar tyk kunĩdjwý dja me Kritu kôt akubyn tĩn ne. ²¹ Pykakam me'õ djô'ã ne me arým ty. Ne kam akubyn tĩndjwý pykakam me'õdjwý djô'ã akubyn tĩn. ²² Adão kôt me ja kunĩ Adão djô'ã ty. Nhym Kritu kôt me ja kunĩ ajte Kritu djô'ã akubyn tĩn.

²³ Djãm me kumrêx akubyn tĩn? Kati. Kritu arým tyn kam kumrêx akubyn tĩn ne wabi. Dja ĩ akubyn bôx. Akubyn bôx kambit dja akubyn õ me jao tĩn.

²⁴ Nhym kam arým pykakam mýjja kunĩ am-inhinomã amimê. Kam dja Kritu arým Bãmmã me kanga. Kute meo baja kunĩ arým Bãmmã me kanga. Kute kum me kanga djwýnhram dja pykakam me bẽnjadjwýr kunĩo kajgo. Me 'ityx kunĩo kajgo. Nhym kam me arým meo ba kêt ne arým rerekre. Kam dja Kritu arým Bãmmã õ me ja kunĩ kanga nhym arým me kunĩo ba.

²⁵ Bir, ajbir jakam ne Kritu Metĩndjwýnh kabẽnkôt arek meo ba. Dja meo ba:n arým kurê djwýnh kunĩmã rerek jadjã. Ga, me kum bẽnjadjwýr rũnh pymakam rerekren parbê rôrôkja pumũ. Kurê djwýnh kunĩdjwý dja Kritu pymaje rere:kre.

²⁶ Gwaj badjwý. Mýj dja gwaj bajon? Bir, dja gwaj bajo ban arým akubyn gwaj bajo tĩn. Gwaj kam batyk kêtumrêx. Gwaj bakurê djwýnhbê batykdjwý dja kêtumrêx. Gwaj bakurê djwýnhno ino rer ne ja. ²⁷ Nã, dja Kritu kurê djwýnh kunĩmã

rerek jadjà. Amrêbê ne me me bakukãmãremã 'ã ajarên memã kum,

“Arÿm ne me kunĩmã rerek jadjà nhym me kunĩ arÿm umaje parbê kum rôrôk ne”,

ane. Amrêbê me ã Kritu'ã ane. Me bakukãmãremã ane. Kam dja Kritu arÿm me kunĩmã rerek jadjà. Djãm kam Metĩndjwÿnh ta Kritumã rerekre? Kati. Mÿjja kunĩ, me kunĩ Metĩndjwÿnhmã rerekren kam arÿm Kritumã rerekre. ²⁸ Kute me kunĩmã rerek jadjàr nhym me kute o bẽnjadjwÿr raxkam dja Kra ta arÿm Bãmmã bẽnjadjwÿr rax jarê. Nhym kam Bãm arÿm me kunĩmã rax'ã pydji. Ta ne Kra kadjy mÿjja kunĩmã rerek jadjà.

²⁹ Ë, jadjwÿ. Me kute me tĩnri ngômã me angjênh kêt nhym me arÿm tyk. Nhym me kute me tykja mar kadjy ne me ãm djàkam ngômã me tĩnja jangjênh ba. Ne ren mrãmri me tyk we akubyn tĩn kêt nhym ren me ngômã me angjênh kajgo. Nhym be, kati. Mrãmri me tyk akubyn tĩnkumrêx.

³⁰ Badjwÿ myt kunĩkôt imã me kute ibĩn pyma.

³¹ Akati kunĩkôt imã me kute ibĩn pyman mã kum idjâpênh ar iba. Ne ren me tyk akubyn tĩn kêt ba ren ã idjâpênh anhyr kêt nhym ren me kute ibĩn prãm kêt. Ba ren kam imã ibĩn pyma kêt. Ba ne ba Bẽnjadjwÿr djwÿnhbê Kritu Jeju'ã ajarê gar 'ÿr amijo akêx. Kam ikĩnhkumrêx ne mã ar ajo amra. Ne ren me tyk akubyn tĩn kêt ba ren ar amã Kritu'ã idjujarênh kêt gar ren kam amim mar kêt. Ba ren kam ã ar akam ikĩnho anhyr kêt. Nhym be, kati. Me tyk akubyn tĩnkumrêx.

³² Krĩraxbê Epexu jakam me kute ibĩn prãm. Ga, me kute rop djàkrêo kê nhym kute me par prãmja pumũ. Nã bãm memã Kritu'ã ajarê nhym me arÿm

imã àkrê:n ibĩn prãm. Ne ren me tyk akubyn tĩn kêt ba ren ba akubyn itĩn kêt ne ren ajmã nẽ. Ren me Epexukam ibĩ ba ren akubyn itĩn kêt ne ren ajmã nẽ. Nhy m be, kati. Dja me ibĩn ba akubyn itĩnkumrêx. Nhy m be, amrêbê ne me arĩk abenmã kum,

“Dja akatibê gwaj batyk ne babiknor jabej.

Gwaj kam on batĩnri amijo kĩnhbit.

Gwaj banhõ kwỳ krên bakõm rax ne bakĩnh kati”,
anhỹro ba.

Ne ren gwaj batyk ne akubyn batĩn kêt ba ren mekõt ã ikabẽno ane. Nhy m be, kati. Me tyk akubyn tĩnkumrêx. ³³ Kwãrĩk wãnh gẽ me ar amã 'êx ne ar anoo biknor kêt. Amrêbê me memã kum,

—Dja me mexja me axweo õbikwan kõt ar ban ã arỳm me axweo axwe, ane. Kõt ne me kute arẽnhja. Kam kwãrĩk wãnh gẽ me ar anoo biknor kêt. Ga ren ar amim me kabẽn man ren arỳm me kõt ajaxwe. ³⁴ Wãkam me kwỳ kute Metĩndjwỳnh mar kêt. Gora ar amiman amijãno djan ajaxwe kêt. Ar apijãmmã ne ba ar amã ja jarẽ.

Akubyn me tĩnkam mỳj dja me ãkam kute?

A Kõ 5.1; Pir 3.21

³⁵ Godja ar ajõ ikukij ne imã,

—Arỳm gwaj batykkam mỳj dja gwaj akubyn batĩn on? Mỳj godja gwaj banhĩkam kute? ane.

³⁶ Ajbã. Purkam aje mỳjja 'y kreo amõrkam ne gar aje mỳjja 'y jangjẽnho kute me tyk jangjẽn pyrãk. Gar ren aje 'y jadjãr kêt nhy m ren ingrõt ne abatãnh kêt. Gwaj badjwỳ ren batyk kêt gwaj ren akubyn batĩn kêt. ³⁷ Gar bãygogo 'y nàr atemã 'y 'õdjwỳ kre nhy m kam ingrõt ne kam bàri abatãnh

ne. Djãm bàri jabatànħ pro ne ga kre? Kati. 'Ybit. Djãm bàri jabatànħ kute 'y pyræk? Kati. Atemã.
³⁸ Apÿnh mÿjja djàri ne Metĩndjwÿnh kute 'y kadjy bàri nhipêx. Kute amim 'ã karõ kôt kute ipêx. Pi'y kadjy ne kute pi'y bàri nhipêx. Katêbàri 'y kadjy ne kute katêbàri bàri nhipêx. Apÿnh mÿjja djàri ne kute 'y kadjy bàri nhipêx.

³⁹ Djãm axikôt ne mÿjja nhĩ? Kati. Apÿnh me banhĩmê mry nhĩmê àk nhĩmê tep nhĩmê. Apÿnh mÿjja nhĩ. ⁴⁰ Me apÿnh kàjkwakam mÿjja pumũn kam kum kĩnh. Myt pumũ, mytyrwÿ pumũ, kanhêtire pumũn kam kum kĩnh. Apÿnh me kum mÿjja kĩnh djàri ne me omũn kum kĩnh. Ne apÿnh pykakam mÿjja pumũn kam kum kĩnh. Mry pumũn, tep pumũn, bà pumũn kam kum kĩnh. Apÿnh me kum mÿjja kĩnh djàri ne me omũn kum kĩnh. Kàjkwakam mÿjjamê pykakam mÿjja ne me apÿnh kum mÿjja kĩnh djàri. ⁴¹ Me kute myt pumũnhkam kum kĩnhkumrêx. Ne kute mytyrwÿ pumũnhkam kum kĩnhkumrêx. Ne kute kanhêtire pumũnhkam kum kĩnhkumrêx. Apÿnh kanhêtire djàri ne me omũn kum kĩnhkumrêx.

⁴² Me tyk akubyn tĩnkamdjwÿ. Me tyk jangjênhja myt tãmkam punu. Nhym be, akubyn me tĩnkam arÿm punu prãm kêtkumrêx. ⁴³ Me kute me angjênhkam me kum me kĩnh kêt. Nhym be, akubyn me tĩnkam me arÿm kum me kĩnhkumrêx. Me kute me angjênhkam týx kêt. Nhym be, akubyn tĩnkam me arÿm 'itÿxkumrêx. ⁴⁴ Pykakam me ĩ. Kàjkwakam atemã me ĩ. Pykakam me ne me ĩ jangij. Nhym be, akubyn me tĩnkam ne me atemã ĩ. Me kàjkwakam me ĩjao ĩ.

Pykakam me ï nhym kàjkwakamdjwỳ atemã me ï.
⁴⁵ Ikabênja kôt ne me amrêbê: memã kum,
 “Me banhingêt Adão kumrêx ne Metĩndjwỳnh ipêx
 ne akôn o tĩn nhym arỳm tĩn ne.”

Nãm me amrêbê ã me bakukãmãremã ane. Nhym
 be, Adão kôt Adão 'ôdjwỳ ne kubê Jeju. Ne kute
 mỳjja kunĩ tĩno ba. ⁴⁶ Metĩndjwỳnh kute pykakam
 me ipêxkam djãm kàjkwakam me ïo ne me ï? Kati.
 Pykakam me ï jao ne me ï. ⁴⁷ Adãoja kumrêx
 ne Metĩndjwỳnh pykao kum ï. Nhym be, Jeju,
 Adão 'ôdjwỳja ne kàjkwakam me ïo ï. ⁴⁸ Adão
 nhĩa kumrêxo pykabê me bakunĩ nhĩ. Kàjkwakam
 Adão 'ôdjwỳ nhĩo ne kàjkwakam me ja kunĩ nhĩ.
⁴⁹ Nhym be, arỳm gwaj batyk ne akubyn batĩn ne
 badjábirkam mỳj dja gwaj banhĩkam kute? Djãm
 Adão nhĩo gwaj banhĩmã? Kati. Dja gwaj atemã
 banhĩ kute kàjkwakam Jeju nhĩ pyræk.

Dja meo kukrà kêt ne meo ny.

Tex k 4.16

⁵⁰ Djãm me banhĩ, me bakamrô jao dja
 Metĩndjwỳnh kàjkwakam me bajo ba? Kati. Me
 banhĩ ja rã'ã, Metĩndjwỳnh kute me bajo ba
 prãm kêt. Me banhĩ punu prãmkam. Nhym be,
 kàjkwakam mỳjja punu prãm kêt.

⁵¹ Ba ar amã mỳjja bipdjur tũm jarê gar ama.
 Djãm gwaj bakunĩ dja gwaj ty? Kati. Gwaj bakwỳ
 dja gwaj batyk kêt. Nhym be, gwaj bakunĩmã dja
 Metĩndjwỳnh atemã gwaj banhĩ nhipêx. ⁵² Dja gwaj
 banhipêxo kukrà kêtto kute gwaj bano bikraro
 kukrà kêtja pyræk. Dja me kunĩ, mỳjja kunĩ amin-
 hinomã amimê nhym kadjy mrãnh djwỳnh arỳm
 ô'i kakô. Nhym kam Metĩndjwỳnh akubyn me tyko

tîn ne. Dja me î punu prãm kêto akubyn meo tîn ne. Ne kam arÿm gwaj badjwÿ atemã gwaj banhĩ nhipêx.

⁵³ Gwaj banhĩ tũmja ne punu prãm nhym be me î punu prãm kêto dja gwaj banhĩ ny. Jakam gwaj batyk prãm nhym be dja gwaj î batyk prãm kêt ne batîn rã'ã: rã'ã ne. ⁵⁴ Dja gwaj banhĩ punu prãm kêt ne batyk prãm kêt ne Metĩndjwÿnh kôt batîn ne ar baba rã'ã: rã'ã ne. Nhym kam me kute amrêbê: mÿjja jarênhja dja katorkumrêx. Amrêbê: ne me memã kum,

“Arÿm me tyk kêt. Arÿm akubyn meo tîn nhym me arÿm tyk kêt kumrêx. Ne tu tîn rã'ã: rã'ã ne.”

Nãm me amrêbê ã me bakukãmãremã ane nhym me arÿm 'ã pi'òk no'òk ne. ⁵⁵ Nhym kam me ajte memã kum,

“Ga, mÿjja kakrit kute me kamjÿr nhym me arÿm tykja pumũ.

Dja Bẽnjadjwÿr djwÿnh me batykjao apêx kute mrãmri ne me kute mÿjja kakrit perey jakàr nhym kute arÿm me kamjÿr kêt pyràk.

Bẽnjadjwÿr djwÿnh dja akubyn me tyko tîn. Nhym kam nhÿnhjakam me ajte tykmã? Kati. Arÿm me tyk kadjy kêt kumrêx.

Ga, me tÿx kute me pa 'amÿnh ne kute meo baja pumũ. Nhym me te kator ne te ta ar ba prãmje.

Me kunĩdjwÿ ne me aben djô'ã tyn te tîn ne ar ba rã'ã prãmje.

Nhym be, Bẽnjadjwÿr djwÿnh dja akubyn me tyko tîn. Nhym kam nhÿnhjakam me ajte tykmã? Arkati. Arÿm me tyk kêt kumrêx.”

Nãm me amrêbê ã me bakukãmãmremã ane nhym me arým 'ã pi'ók no'ók ne. Nhym kam me aben djô'ã arê:n arêrho mör tãmtã:. Me bakamingrãnyre dja gu me ajte arêrho bamör tãmtã: arým 'ÿr o bôx. Mrãmri me batyk kêt kumrêx'ÿr o babôxkumrêx.

⁵⁶ Mÿjja kakrit kute me kamjÿrkôt ne me ty. Me axwekôtdjwÿ ne me tyn arým me biknor tokry djakam akuno. Ne kam mÿj ne me kute amijaxwe mar on? Bir, me memã Môj djê kukràdjã jarê nhym me arým amijã kuman amijaxwe ma. Ne kam arým te axwe kêt prãmje. Te: axwe kêt prãmje ar ba:n arým axwe pãnh tyn kam me biknor tokry djakam akuno.

⁵⁷ Nhym be, Metĩndjwÿnh ne ukaprĩkumrêx ne arým Bẽnjadjwÿr djwÿnhbê Jeju Kritu jano. Nhym kam arým gwaj bajaxwe pãnh tyn akubyn tĩn. Dja gwaj kôt te tyn akubyn batĩn. Akubyn batĩn ne ajte batyk kadjy kêt kumrêx, bajaxwe kadjy kêt kumrêx. ⁵⁸ Kam, akmere, àpnhĩre, dja gar arek Bẽnjadjwÿr djwÿnhkôt adjãm tÿx ne tu amim mar tÿxkumrêx. Kwãrĩk wãnh 'ã adjukanga kêt. Mÿjja 'ókôt 'ã adjukanga kêt. Kum adjàpênh kumex rã'ã. Bẽnjadjwÿr djwÿnhkôt adjàpênhja kajgo kêt kumrêx.

16

Metĩndjwÿnh nhõ me ja kadjy pi'ók kaprĩ'ã kute memã karõ ne ja.

Kar 11.29; Rô 15.25; A Kô 8.1; Xim k 6.18

¹ Jakam Metĩndjwÿnh nhõ me ja kadjy pi'ók kaprĩ'ã ije ar amã karõmã. Dja gar Jeju nhõ me jamã pi'ók kaprĩ jano. Ije krĩrãxbê Garaxakam me

kute amim Jeju marjamã arênh kôt dja gar memã pi'ôk kaprĩ jano.

² Pi'ôk kamrêk kunîkôt dja gar akunĩ me kadjy anhõ pi'ôk kaprĩ kwý jadjuw. Apÿnh ar anhõ pi'ôk kaprĩja nhidji kôt dja gar me kadjy kwý jadjuw. Ar anhõ pi'ôk kaprĩ rax jabej ar anhõ rax kwý tan me kadjy adjuw. Nâr ar anhõ ngrire jabej ngrire kwý tan me kadjy adjuw. Adjuw ne o atom. Dja ba bôx nhym arÿm o atom pro. O atom pro ba kubyn kam 'ã idjà'wÿr ar iba kêt.

³ Dja ba bôx gar amim amikam me'õ aro amiptàn imã ar arê. Ba kam ar'ã pi'ôk no'ôk ne arkum kungãn arÿm krĩraxbê Djeruxarê'ÿr ar ano. Gê ar pi'ôko tèn anhõ pi'ôk kaprĩo tē. Ne Djeruxarê'ÿr o tèn o bôx ne memã kungã gê me omũ. Ne kam arÿm ar mar katàt. ⁴ Nâr kon, gar me'ÿr ijanor prãm jabej ba dja ba me'ÿr aro tèn aro bôx. Dja gar ã pi'ôk kaprĩo ane. Tãm ne ja.

⁵ Jakam dja ba ar awÿr itēm'ã ajarê. Wãm ar awÿr gêdja ba ï tèn ar apumũ. Gêdja ba pykabê Mateni kumrêxkam tē:n kam ajte amũ ar awÿr tèn bôx. ⁶ Ne kam ar akam arek idjãm jabej ar akam ijã na apêx jabej. Gar kam amũ itēm kadjy ikôt o kangõn ijano. Ba kam o ajte amũ itēm kadjy 'ityx ne. ⁷ Djãm jakam dja ba ar awÿr tèn bôx? Kati. Ne ba ren jakam ar awÿr tèn ren ar akam idjãm 'iry kêt ne ren ajte amũ tē. Arek ar akam idjãm 'iry kadjy ne ba amima. Metĩndjwÿnh kute amim ijã karõ kôt ikabênkumrêx jabej dja ba arÿm ã ar akam ane.

⁸⁻⁹ Nhym be, krĩraxbê Epexujakam ne ba idjàpênh mexkumrêx. Me kum idjujarênh kĩnh. Nãm me kute mrãmri ne me kute memã 'ã ijê djã'ã

'yr ne memã, “Ajrã amrê wadjà”, anhÿr pyræk ne me kum idjujarênh kî:nh. Ba memã Kritu'ã ajarê nhym me ma:ro kumex. Nhym me kwÿ krãptïdjwÿ kute ikapêrkâr ne ibê àptâr prãm kumrêx. Gêdja ba kam arek jakam ar iba. Ar iba: nhym me bikprônh djà nhõ akatibê Pêxiko ijã apêx ba kam arÿm wãm itêmmã.

¹⁰ Nhym godja Ximoxi ar akam bôx jabej dja gar kam kum akabên mexbit jarê. Abenmã ikabên ja jarê gê ar akam bôx gar amã abê. Ne kam kum akabên mexo akabên gê umar mex. Mÿkam dja gar ã kum ane? Bir, nãm ikudjwa mã Bênjadjwÿr djwÿnhmã àpênh ba. Kam dja gar ã kum ane.

¹¹ Kwãrîk wãnh ar ajõ amã kurê kêt. Ne amrê ajte tēm kadjy dja gar kôt o kangõ gê tÿx ne umar mex ne amrê tē. Nã bãm amiwÿr kam amak ar o iba. Gwaj baje aro bakamy Ximoxikôt môrjadwÿr ne ba amiwÿr arkam amak ar o iba.

¹² Apôrdjwÿr ne ba o ikamy. Nã bãm te ar awÿr tēm mã kum ikabên mex jarê nhym mã imã,

—Kati. Jakam me'ÿr itēm prãm kêt, ane. Ta dja 'õkam arÿm ar awÿr tē.

¹³ Ar ajaxwebê amijã ano tÿx. Kritukôt adjãm tÿx ne tu amim mar tÿxo aba. Me kum Metïndjwÿnh kînh kêtja dja gar amã me uma kêt ne atÿx. ¹⁴ Amã me abêbit. Amrãnh kunîkôt amã me kunî jabê.

¹⁵ Nhym kam Exepa nhõ kikrekam ar ja ne ar amrêbê Metïndjwÿnh'ÿr amijo akêx. Pykabê Aka-jakam ar kumrêx 'ÿr amijo akêx. Ja ne gar arÿm aje mar. Nãm ar mã Jeju nhõ me ja kôt o kangõnh ar o ba. Arkum me kôt o kangõnh kînh kumrêx.

¹⁶ Dja gar ar kabên ma. Ne me kute ar kudjwa Metïndjwÿnhmã àpênh tÿx ar o bajadjwÿr kabên ma.

17 Exepamê Potunamê Akaku ar arÿm amrê iwÿr bôx ba arÿm ikĩnhkumrêx. Gar amrê iwÿr abôx kêt ne ikôt o kangõnh kêt. Nhym kam ar arÿm iwÿr bôx ne ikôt o kangõ. 18 Ba kam arÿm ikĩnhkumrêx ne. Wâkam ar gadjwÿ amybÿm dja gar arÿm aman idjô'ã akĩnhkumrêx. Dja ar wãm tẽn bôx gar ar aman abenmã ar mex jarê.

Kute apÿnh õbikwa djàri kum amikabên mex janor.

19 Pykabê Adjijjakam apÿnh me kute amim Jeju mar ne ar aben pydjio ba djàri ne me ar amã kabên mex jarê. Ba me kuman arÿm pi'ók jakam wãm ar amã arê. Akwiremê Prixira ar amã kabên mex jarê. Arkum ar ajabê ne ar amã amijarê. Ar ùrkwâkam me kute amim Jeju mar ne ar aben pydjio bajadjwÿ ne me ar amã kabên mex jarê. Ba me kuman arÿm pi'ók jakam wãm ar amã arê. 20 Jakam gwaj bakamy kunĩ ar amã kabên mex jarê ba kuman arÿm wãm ar amã arê. Dja gar abenwÿr abôxkam abeno arôrôk ne aben pa krij.

21 Ba ibê Paur ne ba inhikrao ar amã ikabên mex ja'ã pi'ók no'ók ne.

22 Godja ar akam me'õ kum Bẽnjadjwÿr djwÿnh jabê kêt jabej Metĩndjwÿnh dja o ajkê nhym arÿm me biknor tokry djâkam akuno. Gêdja Bẽnjadjwÿr djwÿnh bôxkumrêx. 23 Gê Bẽnjadjwÿrbê Jeju tu kum ar akaprĩ.*

24 Ota, jakam ba imã ar ajabêkumrêx. Kritu Jeju kum ar ajabê. Ba kôt imã ar akunĩ jabêkumrêx. Tãm ne ja.

* **16:23** Djãm ar ga ne gar adjukaprĩ nhym pãnh arÿm kum ar akaprĩ Kati. Ta ne tu kum ar akaprĩkumrêx.

Metĩndjwỳnh Kute Memã Kabẽn Ny Jarẽnh
New Testament in Kayapó (BR:txu:Kayapó)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kayapó

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Kayapó [txu], Brazil

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kayapó

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

385317df-3c6a-53ac-81db-0815750ed560